

de VOLKSUNIE

ORGAAN VAN DE VOLKSUNIE, VLAAMS NATIONALE PARTIJ

BEHEER : Maur. LEMONNIERLAAN 82, BRUSSEL. TEL. 11.82.16

VERKRIJGBAAR BIJ ALLE DAGBLADVERKOPERS

DE KERN VAN HET VRAAGSTUK

Failjiet van de Taalwetterij

Het algemeen Vlaams verzet tegen nieuwe gebiedsroef door talentelling of C.V.P.-vergelijk (wat in de praktijk wel ongeveer tot eenzelfde resultaat zou leiden) is op zichzelf een verheugend verschijnsel. Incidenten zoals dat met baron Guillaume bewijzen dat in Vlaanderen de lankmoedigheid wijkt voor stijgende en felle misnoegdheid.

Evenwel mogen wij ons niet beperken tot het bekampen van zekere uiterlijke ziektesymptomen, maar moeten wij de moed hebben het mes in de wonde te zetten, de oorzaak van de ziekte op te sporen. Zeker moet de talentelling bestreden worden en is de strijd rond de talentelling zeer belangrijk en om de inzet en als krachtmeting. Maar of er nu een talentelling gehouden wordt of niet, het verandert niets aan de feitelijke toestanden, niets aan de in feite steeds voortschrijdende verfransing.

Het is een nefaste ontwikkeling die zich sedert 1830 onafgebroken volt — in 1830 was Brussel nog een Vlaamse stad — en die nog steeds verder gaat. Ons verwondert dit verschijnsel niet omdat wij realistisch de machtsverhoudingen zien in de unitaire Belgische staat en weten dat een volk moet beschermd en beschut worden door eigen staatsinstellingen. Meer dan ooit echter hebben wij het recht aan de flaminganten, die steeds het Vlaams-nationalisme en het federalisme bestreden hebben, de kapitale vraag te stellen wat hun oplossing is. In 1923 ontspan zich een polemiek tussen Lodewijk Dosfel en Edmond Rubbens die zeer leerrijk is en meer dan ooit. Dosfel verdedigde het federalisme. Rubbens bestreed het. Hij bestreed het o.m. met het argument dat met federalisme Brussel voor Vlaanderen verloren was. De flaminganten echter zouden Brussel voor Vlaanderen heroveren. Wat voor ijdele en op niets berustende groot-spraak dit was blijkt nu maar al te duidelijk. Dosfel antwoordde daarop zeer gevat dat Brussel voor Vlaanderen verloren gegaan was in de Belgische unitaire staat en dat ook de voorsteden van Brussel de weg der verfransing opgingen, zonder dat de flaminganten dit konden beletten. Alleen in een federaal België zou een Vlaamse deelstaat niet alleen paal en perk kunnen stellen aan de aanvreting van het Vlaamse grondgebied maar zou wellicht nog een laatste kans geboden worden om Brussel voor Vlaanderen te behouden.

Wie kan er op dit ogenblik nog aan twifelen dat Dosfel overschot van gelijk had en dat de toestand er thans gans anders zou uitzien indien Vlaanderen toen Dosfel gevolgd was in plaats van Van Cauwelaert, indien het federalisme zou verwezenlijkt geweest zijn. Wat een weldaad zou dit voor ons Vlaams volk niet geweest zijn en waar zouden wij nu reeds gestaan hebben!

Ten overstaan van het failjiet der taalwetterij, ten overstaan van de onmogelijkheid de oplossing van wezenlijke vraagstukken in de eenheidsstaat af te dwingen, moeten wij onze Vlaamsgezinden voor hun

verantwoordelijkheid plaatsen. Wij moeten hen uitdagen ons klaar en duidelijk te zeggen wat hun oplossing is en hoe zij die denken te verwezenlijken. Geen ontwijkend antwoord, geen afleiding, geen struisvogelpolitiek : een duidelijk antwoord op een duidelijke vraag.

Wij vrezen en voorzien dat niemand de moed zal hebben ons een antwoord te geven.

Maar er is een stilzwijgen dat een bekentenis is. Bekentenis van eigen onmacht, van medeplichtigheid aan een uitzichtloze en verderfelijke politiek. Het volstaat niet zich te beroepen op goede bedoelingen, men is verantwoordelijk voor de gevolgen van de houding die men aanneemt. Alle goede bedoelingen veranderen niets aan het feit dat men machten steunt die in Vlaams opzicht onbetrouwbaar zijn, die een politiek voeren waarvan de ervaring geleerd heeft dat zij verkeerd is en tot geen oplossing voert. En dit zonder enig vooruitzicht dat dat zal veranderen!

Mr. F. VAN DER ELST.

**VRIJ FEDERAAAL
VLAANDEREN**
in België
in EUROPA

**WEG MET DE
UNITAIRE ROOFPOLITIEK**

**veilige open
DEMOKRATIE
voor ons volk**

**2^e VLAAMSE
FEDERALE LANDDAG**
29 mei 1960 te 15 u. in open lucht
St.-Kwintens-LENNIK (Brabant)

DE TOTENTREKKERS

« De Nieuwe Standaard » onzaliger gedachtenis, schreef na de bevrijding dat de Vlaamse Beweging tot de geschiedenis behoorde, en hij bedoelde tot de folklore. Na wat onverkijpelijk geharrewar werd de krant omgedoopt in « De Nieuwe Gids », de officiële spreekbuis van de C.V.P. waaraan Lefèvre zijn proza levert. « De Nieuwe Gids » doet nu af en toe krampachtig Vlaamsgezind : de Vlaamse Beweging behoort niet meer tot de geschiedenis, maar tot de actualiteit. Niet dat wij geloven dat Lefèvre tot het flamingantisme zou zijn bekeerd.

Wij rekenen hem tot de ongeneeslijken. Verleden jaar nog heeft hij zijn zoontje een Franse doopnaam gegeven, die wegens zijn onvertaalbaarheid de jongen tot levenslange belachelijkheid veroordeelt. Hij zal dus het lot van zijn vader delen. Alleen heeft de jongen het niet verdiend. Lefèvre voelt echter dat de wind uit de flamingantische hoek komt, en hij heeft blijkbaar zijn lijfblad wat Vlaamsdoenerij ingefluisterd. Het is echter een meelijwekkende vertoning : de pogingen van « De Nieuwe Gids » zijn nog krampachtiger dan die van « De Standaard », die een langere ervaring heeft in de journalistieke toentrekkerij.

Laatst hebben de politieke weerkundigen van deze laatste krant zich erg vergist in de politieke windrichting. Na de opzienbarende verklaring van Eyskens in het Leuvense, volgens dewelke een talentelling diende gehouden, schreef het bl. 1 tranerig dat gebiedsroef onontkoombaar was, dat overal de steden zich uitbreiden, en verder dat wij

ons daarbij maar moesten neerleggen. Toen stak er in Vlaanderen een anti-tellingstormpje op, en onmiddellijk werd in de Standaardpoppenkast de costumering veranderd. De jongens van de redactie streken vlug hun maliënkolder glad over hun stoffas, en stelden zich ijlings in slagorde op. Zij werden weer onverzettelijk als steeds, geen duimbreed, als steeds, zouden zij wijken. Met het C.V.P.-compromis vielen zij weer eventjes uit hun rol, maar sinds Vlaanderen « Neen » zei tot de C.V.P.-gebiedsroef staan zij weer pal als steeds.

Zelfs Van Eynde, de fijnbesnaarde hoofdredacteur van « Volks-gazet » is het langs zijn voelspriet - bij hem moet men eigenlijk van voelhorens spreken - gewaar geworden van waar de wind waait. Hij die enige tijd geleden in de Kamer, op een vraag onbeschaamd antwoordde, dat hij ook uit de Vlaamse nood partijpolitieke munt zou slaan, hij die de verdediging van ons grondgebied, geringschattend, een talengekibbel noemde, hij die voor het incident met de baron geen snars belangstelling had, hij eiste dan in een motie, die hij onontvankelijk wist, het ontslag van de baron. Tot zelfs « Le Peuple » die geregeld op plumpe manier met het flamingantisme en « la moedertaal » spot, die de gebiedsroef samen met de zo gehate Waals-Brusselse clericale bourgeois verdedigt, houdt het voor slimmetjes ook een paar (valse) Vlaamse noten te laten horen.

Het misselijkste nummer in de toentrekkerij werd echter geleverd in Gazet van Antwerpen door onze

C.V.P. evennaaste Kiebooms, enige dagen voor de verkiezingen in 58.

De schrik voor het Nationalisme had dit temerig wettenmakertje zo van streek gebracht, dat hij het probeerde met een politieke loederstreek.

Deze lijmerige leutenaar die steeds het Nationalisme, op de hem eigen bekrompen manier had aangevallen, die de (vrome) raad gaf liever voor de socialist en de liberalen te stemmen dan voor de nationalist, schreef dat hij Kiebooms, ook nationalist was en dat nagenoeg al de C.V.P. verkozenen Vlaams nationalist waren. De man wou zichzelf en zijn spitsbroeders laten doorgaan voor diegenen aan wie hij geen haar had goedgeheten! Deze politieke kunstenaar zou in zijn mislukte vermomming voor elk politiek geschoold publiek onder misprijzend gejuif van het politieke toneel zijn weggejaagd.

Wij hebben maar enkele toentrekken even geportretteerd, wij zouden, helaas, een lijvig album met gele, rode, blauwe, officiële en andere exemplaren kunnen tonen.

Het verschil tussen de politieke weerhaan en de toentrekker is, dat de eerste alleen de politieke windrichting aangeeft, terwijl de tweede mede het politieke klimaat bepaalt, waardoor toestanden en een staatsstructuur worden in leven gehouden, die de Vlaamse belangen grotelijks schaden.

Daarom moeten wij de toentrekken te lijf.

Reimond MATTHEYSSENS

De jongste der Kraaiende Hanen wordt 80 jaar

Volgende zondag 15 mei, zal te Antwerpen een officieel Belgische hulde gebracht worden aan Frans Van Cauwelaert... in het Nederlands.

Deze hulde is verdiend. Want « il a bien mérité de la Patrie Belge ». Het Nationale Vlaanderen, kan zich jammer genoeg hier niet bij aansluiten.

Deze man, die vijf Vlaamse talenten van Ons Heer had ontvangen, zal er geen tien van gemaakt hebben bij het einde van zijn nochtans lange leven, zoals uitdrukkelijk in het Evangelie wordt geëist.

Voor de vele trouwe gebleven intellectuelen, van zijn generatie, en voor deze van de generatie tussen de twee oorlogen, is Frans Van Cauwelaert, de grootste ontgoocheling geweest met de geschiedenis van de Vlaamse strijd.

Er loopt nochtans één lijn door dit leven, 50 jaar lang, maar 't is een kronkelend, van het ene compromis naar het andere, waarbij blijkbaar een gedachte vastzat, oppassen dat zijn eigen persoon steeds aanvaardbaar bleef voor de machtingen.

De geschiedenis van de Vlaamse politiek van Van Cauwelaert, zal niet moeilijk op te maken zijn. Er zijn voldoende documenten bewaard gebleven, om een objectief oordeel over deze man te vellen.

Dr. Marcel Cordemans, heeft er onlangs nog enkele opgediept, in zijn meesterlijke geschiedenis van het studentenblad « De Student » en Dr. Laporta. En er zijn er andere.

Hij had de gave van het woord, op een uitzonderlijke wijze.

In het begin dezer eeuw speelde hij dan ook een voor-aanstaande rol in de Vlaamse studentenbeweging, vooral op de land- en goudvelden.

Zijn woorden, waren stout en klonken nieuw. Maar zijn daden waren niet altijd van hetzelfde gehalte.

In het boven aangehaald werk, bl. 486, staat een brief afgedrukt, van 31-8-1908 geschreven door E.H. Frans Drijvers, de stichter van « De Student » aan Dr. Laporta, en waarin Drijvers Laporta waarschuwt voor Frans Van Cauwelaert, « met zijn valse gematigdheid ». « Houdt Van Cauwelaert buiten het innerlijk bestuur van « De Student » schrijft hij, omdat hij in opdracht van Kardinaal Mercier, moet trachten, alle radikalisme uit « De Student » te weren ». « De thesissen van Mercier, en zijn werking (in de Colleges) mogen niet besproken worden ».

En verder, « hij heeft al vele medewerkers beïnvloed, en zal het nu ook bij u beproeven » ik zie het reeds aan uw laatste brief. Zeg hem in elk geval niet, dat ik de man ben van (Lees door blz. 2)

TWEEDE VLAAMSE LANDDAG OP 29 MEI

WAAR EN WANNEER

Op dezelfde plaats als vorig jaar doch machtiger en grootser en met een sterker algemeen karakter wordt dit jaar de tweede naoorlogse Vlaamse Landdag gehouden te Sint-Kwintens-Lennik in de onmiddellijke nabijheid van het lieflijke dorp O.L.V.-Lombeek, dit is in het centrum van het Payottenland enigszins weg van het kruispunt der wegen Brussel-Ninove en Asse-Edingen (Elzeringen), midden in ons Vlaams Brabant.

De landdag grijpt plaats in open lucht op het zelfde feestterrein als vorig jaar dat daarvoor uitstekend geschikt is met zijn prachtig vergezicht over de boomgaarden en landouwen van de ganse omtrek. In geval van slecht weder vindt de Landdag plaats in de feestzaal en gebouwen van De Kroon in het dorp van O.L.V. Lombeek op 10 minuten van het terrein.

We hebben dit jaar de datum vervroegd tot op de laatste zondag van mei dit is de zondag tussen O.L.H. Hemelvaart en Pinksteren.

HERKENNINGSTEKEN

De toegang tot het feestterrein zal onderworpen zijn aan het dragen van een herkenningsteken. Dit wordt van deze week af ter beschikking gehouden door de sekretaris dhr Leplat, Kerkhoflaan, 5, Kraai-nem (postrekening 4266.22) tegen de prijs van 10 F. - zegel voort port in geval van individuele bestelling (men mag geld en waarden in ze-

gels tot een bedrag van 20 F. onder gesloten omslag verzenden). Het herkenningsteken betekent voor de inrichters een bijdrage in de kosten en voor de deelnemers een mooie herinnering aan die heerlijke dag.

We verzoeken onze afdelingen dan ook vooraf zoveel mogelijk ken-tekens te willen plaatsen.

DE PROPAGANDA

Naast de herkenningstekens die ons over de geldelijke zorgen heen moeten helpen, staan duizenden gele strooibriefjes en meer kleurige plakbrieven gratis ter beschikking van onze afdelingen.

De strooibriefjes zijn van die aard dat ze ook kunnen aangeplakt of voorgehangen worden.

Als eerste stoot in dienst van een machtige propaganda stuurden we aan elke abonnee op de Volksunie een plakbrief in vijfkleurendruk en een exemplaar van het strooibriefje. We verzoeken onze abonnees dit blijk van vertrouwen te beantwoorden door die plakbrief voor te hangen aan het venster of door te geven aan vrienden die dit kunnen of hem op te hangen in eigen huis-kring.

Alle propagandisten die zich bij-zonder wensen in te spannen voor het plakken en verkopen van herkenningstekens of voor het uitdelen van strooibijetten gelieven zich aan te melden bij hun plaatselijke en arrondissementale besturen. Vooral vanwege de sekretarissen

verwachten we een bijzondere aandacht om de propaganda in hun afdeling op gang te brengen en te controleren. Voor wat de plakbrief aangaat dringen we aan om deze goed zichtbaar op de best geschikte plaatsen te hangen om zo weinig mogelijk te verspillen.

Tenslotte zijn kleine matrijzen met het motief van het strooibijet ter beschikking van onze afdelingen voor inlassing in de plaatselijke bladen, hetzij voor 1 kolom (4,7 cm.) hetzij voor 2 kolommen (11 cm.). Wij verwachten een in-spanning op dit punt. Zij kunnen daarbij hun eigen mededelingen voegen.

Het inrichtend comité en het hoofdbestuur dankt bij voorbaat allen die zich voor het welslagen van de landdag inzetten.

ORGANISATIE

Een oproep werd verstuurd voor de oprichting van een bescherm-raad waarvan Dr L. Wouters het voorzitterschap waarneemt. Te ge-legener tijd worden de namen be-kend gemaakt.

De inrichting van de landdag is opgedragen aan het gouvbestuur Brabant en het arrondissementeel bestuur van Brussel. Het inrichtend comité wordt aldus voorgezeten door de gouvvoorzitter Mr. Deco-ninck, Daniël, de arrondissementale sekretaris dhr P. Leplat is gelast met het sekretariaat, algemene organisatie en propaganda, terwijl dhr Rudi Van der Paal algemeen propagandaleider het hoofdbestuur

vertegenwoordigt. Dhr Lode De Smedt, katoonaal voorzitter Asse heeft met de afdelingen van Asse en St. Kwintens-Lennik zoals vo-rig jaar de inrichting van het ter-rein en de programmatie op zich genomen.

De andere taken worden geleide-lijk toegewezen en zullen in een volgende aflevering verder om-schreven worden. Alles wijst er op dat onze samenwerking tot een succesrijk verloop zal leiden indien elk op zijn plaats doet wat de op-dracht en ook de omstandigheden hem opleggen te doen. De zaak is van groot belang. Onze Landdag moet bewijzen hoe sterk de Vlaams nationale en federale gedachte in

de geesten leeft en het politieke leven opnieuw beheerst.

Voor het inrichtend comité :
De sekretaris : P. LEPLAT, Kraai-nem, Kerkhoflaan, 5, tel. 02/20.12.96.
Postrekening 4266.22;
De voorzitter : D. DECONINCK, Moliërelaan, 323, tel. 02/45.13.90;
De alg. propagandaleider : R. VAN DER PAAL, Van Hombeek-plein, 1, Antwerpen, tel. 03/33.85.65.

Nota : Reisaanduidingen voor trams en bussen verschijnen vol-gend nummer. Van de tramhalte tot aan de weide zullen bijzondere bussen ter beschikking gesteld wor-den.

(Lees door blz. 8)

VAN TWEE VETERANEN

— Hebt gij ook gelezen, vroeg ik aan Casimir, dat Camille Huys-mans een voorstel heeft ingediend om het onderwijs in heel België tweetalig te maken? Hij samen met een zekere Cudell.

— Wie is die Cudell, vroeg Casimir, ik heb nog nooit iets over hem gehoord.

— Hij is een van de mannen die 300.000 F. per jaar trekken om afwezig te zijn in het parlement. De meesten zitten daar in goed betaalde onbekendheid.

— Maar waarom doet Huysmans dat? Het onderwijs is toch reeds tweetalig en gij ziet waar het ons gebracht heeft. Hoeveel Walen zitten er in het parlement die een mondjevol Nederlands kennen? En die hebben nochtans ook een tweede taal moeten leren.

— Casimir, als Huysmans iets doet moet ge nooit vragen waarom. Het is toch duidelijk : omdat ze over hem zouden spreken. Hij ver-zet zich tegen het oprichten van een universiteit te Antwerpen. Re-sultaat : iedereen zegt : « Hoe is 't mogelijk ». En wie hem kent haalt de schouders op. En het is niet gebeterd met oud te worden, integendeel.

— Ze gaan hem viere, zei Casimir, omdat hij vijftig jaar in het parlement zit, en ik weet niet of de Vlamingen daar blij moeten over zijn.

— Hij wordt niet alleen gevierd, vriend Casimir, er is nog een andere veteraan die van Cauwelaert heet. En die wordt niet alleen gevierd voor zijn aan- en afwezigheid in het parlement, maar zijn C.V.P.-mannen gaan hem viere omdat hij 80 jaar wordt. In de C.V.P.-pers noemt men dat « een nationale hulde aan de grote kul-tuurdrager en staatsman ». Ik wist niet dat hij een staatsman was. Een mens beleeft van die verrassingen.

— Maar, zei Casimir nadenkend, zij zijn toch beiden eens in de ploeg geweest van de Kraaiende Hanen.

— Dat is zo, Casimir, en zij hebben dan goed gekraaid. Dat was de tijd toen een katholiek, een liberaal en een socialist konden sa-mengaan voor de belangen van hun volk. Nu komen zij alleen vooruit voor de belangen van hun partij. En die hanen zijn sedert lang te schor geworden om nog te kraaien. En als van Cauwelaert gevierd wordt, zal er dan iemand uit zijn C.V.P.-ploeg zijn die de moed heeft om te bekennen dat van Cauwelaert de grootste ontgoocheling is die Vlaanderen ooit heeft gekend? En die zijn gebrek aan moed ook bij de repressie heeft getoond?

— Ja ja, knikte Casimir, moed is niet aan iedereen gegeven. Maar om terug te komen op dat voorstel tot tweetaligheid van Huys-mans, zou hij dat niet gedaan hebben om baron Guillaume de ge-legenheid te geven een paar zinnen Nederlands te leren? En tussen haakjes, hebt gij de foto gezien waarop de baron, als lid van de hofhouding, onze nationale Liliane begroet bij haar terugkeer van haar publicitaire reis? En de pers, die zo'n mond had opengezet tegen de baron, heeft over die hofbrutaliteit alle commentaar achterwege gelaten.

— Ja, Casimir, zo zijn zij. Maar hebt gij er reeds over nagadacht dat het tweespan van de gevierden, Huysmans en Van Cauwelaert, het ideale koppel zou zijn om de baron te vervangen aan het hoofd van het comité voor vluchtelingen? Zij weten uit persoonlijke er-varing wat vluchten is. Twee oorlogen achtereen hebben zij de plaat gepoetst en hun landgenoten overgelaten aan hun lot, zoals echte staatsmannen. Van op veilige afstand hebben zij de vaderlandsliefde beoefend en als zij terugkwamen was hun deugdzaamheid zeer streng tegenover toestanden waarover zij, van over zee, niet objectief kon-den oordelen. Ja, Casimir moed is anders.

— En de nationale Frans wordt gevierd in de Opera, besloot Ca-simir, dat is de aangewezen plaats.

Cit.

De jongste der Kraaiende Hanen wordt 80 jaar

(Vervolg van blz. 1)

« De Student ». De eerlijke Drijers vertrouwde hem toen al niet.

Op bl. 476-477 schrijft de-zelfde : « Mgr. Mercier is er in gelukt verdeeldheid te zaaien in onze rangen. Van Cauwe-laert, Mygdermans en Wal-grave heeft hij min of meer van het Vlaamse leger afgezon-derd. »

Het was de tijd van het wets-voorstel Cooremans, over de verclaamsing van het middel-baar onderwijs. De kardinaal had stelling daartegen ge-nomen, en enkele toegeringen ge-daant aan de Vlaamse Colleges. Onder invloed van Kard. Mer-cier, sprak Van Cauwelaert, zich uit tegen het verder ijve-ren voor de wet Cooremans, op de grote meting van de Ne-derduitse bond te Antwerpen, 8-10-1908, waar al zijn vrien-den er voor waren. Hij nam vrede met de aalmoes van het bisdom. Toen al !

In de jaren 1911-12-13, was het Vlaamse strijdobject : de vernederlandsing van Gent, de vernederlandsing van het mid-delbaar onderwijs, de leger-kwestie, Vlaamse en Waalse regimenten. De drie partijen-akte, was toen op haar hoogte-punt. In een romantisch ge-baar, zwoeren de drie toenma-lige woordvoerders, Van Cau-welaert, Huysmans, Franck, handen open, dat zij TEN ALLE PRIJZE de rechtmatige volkseis zouden verdedigen in het parlement. Maar zij capi-tuleerden, zoals later nog zo dikwijls. Toen kregen zij, van het ontgoochelde Vlaanderen, de spotnaam van Kraaiende Ha-nen, maar het evangelisch ha-nengekraai bij Petrus Verlooe-ning.

De oorlog 1914-18 bracht Van

Cauwelaert in het buitenland door. Tot 1915 werkte hij mee aan « de Vlaamse Stem » die in Nederland verscheen, onder Dr Antoon Jacob en René De-clercq e.a.

Te Bussum, werd een Vlaamse dag gehouden, met de uitgeweken Vlaamse strijders. In een brief aan de Regering te Le Havre, vroegen zij waarbor-gen voor de rechten van het Vlaamse volk na de oorlog, on-gerust als zij waren, over de drieste uitspraken van Frans-kiljons.

Het antwoord was verbijste-rend. Zij moesten zwijgen en de Vlaamse Stem werd verbo-den. (Bekende synthese : recht en zwijg). Van Cauwelaert was de eerste om zijn ontslag te ge-ven. Jacob en Declercq weiger-den en werden als leraars ont-slagen. De man van het stoute woord kapitulde voor de zo-veelste maal.

Toen de beroering onder de frontsoldaten, al waardoor he-riger werd, werd op de « gema-tigde » Vlaamse leider door de Regering beroep gedaan. Hij suste en beloofde, kreeg het klachtendossier van de front-beveging... maar stak het in zijn portefeuille... waar het bleef. Ook Césaire, Auvours, Fresnes en de Orne bleven de marteloorde der schoonste Vlaamse jongens.

Na de oorlog nam Van Cau-welaert afstand van zijn vrien-den in het aktivisme, en van de frontbeveging.

In deze hopeloze tijd, klamp-ten de geterroriseerde Vlamin-gen zich nog eens vast aan de man van het vooroorlogse stou-te woord. Hij werd Burgemees-ter van Antwerpen. Zijn rugge-graat was ondertussen te Brus-sel getest. Een zeer vooraan-staand Vlaming zei toen aan Emiel Hallebroeck, nu zijn we

hem voorgoed kwijt.

In elk geval, stemde hij voor de half en half vernederlan-ding van de Gentse Hogeschool in 1923, de Nolfbarak die door de studentenaktie in 1930 toch werd afgebroken.

Een nieuw compromis werd door hem aanvaard in 1932 bij de stemming van de taalwetten, die tengevolge de Borms-verkiezing werden uitgevaardigd. Alhoewel gans het bewuste Vlaanderen waarschuwd te-gen de verfransing van Brussel, en tegen de 30 % clause, die achteraf gebleken is fataal te zijn voor Vlaanderen, plooid hij weer en was mede de schuld voor wat wij hebben zien ge-beuren met Brussel en Vlaams Brabant.

Dit verhaal klinkt wellicht wat bitter. Als mens, als huis-vader, als kristen, als politie-ker, heeft Van Cauwelaert on-getwijfeld recht op waardering en achting. Maar zijn zwakke houding in de cruciale ogen-blikken van de Vlaamse strijd der laatste vijftig jaren, heeft de Vlaamse heropstanding veel vertraagd, heeft onnoemlijk veel leed gebracht over de schoonste Vlaamse idealisten, en heeft de overmacht van on-ze tegenstanders versterkt. Zij vreesden hem niet meer.

Hij was zelf een compromis geworden, toen men hem aan-vaardde als Kamervoorzitter. Hij was de gematigde, die al-hoevel bijtend en hard soms voor zijn medestanders, zacht en handelbaar werd tegenover de tegenstrevers.

Daarom zal hij blijven voort-leven, voor de generaties tussen 1900 en 1950 als de « Leeuw » op de woordenbarikoden en het « Schaap » in de politieke are-na.

Dr. Leo WOUTERS.

« De Standaard » van 23 april uit de wens dat eindelijk de eerste Vlaming tot generaal bij de rijks-wacht zou worden benoemd. Wat ondertussen ge-beurd schijnt.

« De Standaard » vergeet :

dat de eerste officier van de rijkswacht die de moed had zijn eed af te leggen in het Nederlands, zich in 1936, na twee jaar tergingen en vernederingen, voor de kop schoot.

dat sindsdien niets, maar ook niets veranderde in de anti-Vlaamse geest die in de hogere rijkswachts-sferen steeds heeft geheerst.

De rede van Mr. F. Van der Elst in de Kamer

MODERN BARBARENDOM

(Vervolg van vorig nummer)

GEDAGVAARD

Nu weet ik ook wel dat deze zaak « a huis clos », met gesloten deuren dus, wordt behandeld, maar ik meen ook te weten dat wij op dit ogenblik in een stadium gekomen zijn waarin de procedure openbaar zal moeten worden en waarop de Belgische Staat in feite zal gedagvaard worden voor het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

De stafhouder van de balie te Brussel, meester Nyssens, heeft onlangs in een rede gehouden voor het Vlaams Pleitgenootschap, de aandacht gevestigd op deze zaak en hij heeft onder meer gezegd: « Het is vervelend voor ons land dat, het verveerd is in een van deze twee procedures, en dat de Commissie zopas zijn geheim verslag heeft overgemaakt, zowel aan de Belgische regering, als aan het Comité van Ministers van de Raad van Europa ».

Het is dus duidelijk, nietwaar, dat het niet opgaat in die aangelegenheden nog langer de waarheid te verzwijgen.

In het verslag van de Commissie wordt daarop onrechtstreeks een zinspeling gemaakt, waar wij lezen dat de regering bepaalde amendementen voorgesteld heeft om artikel 123 sexies in overeenstemming te brengen met de Verklaring van de Rechten van de Mens. Het is nodig dat men dit zou weten en dat iedereen voor zijn verantwoordelijkheid zou gesteld worden.

In de procedure te Straatsburg gaat het overigens niet over de retro-activiteit van artikel 123 sexies omdat, volgens het verdrag en volgens de jurisprudentie van de Commissie voor de Rechten van de Mens, de Commissie zich niet bevoegd acht een onderzoek in te stellen naar hetgeen gebeurd is vóór de ondertekening van dit verdrag. De Commissie acht zich dus niet bevoegd om na te gaan of dit artikel, op het ogenblik dat het uitgevaardigd werd, in 1944, in strijd was met het principe van de non-retroactiviteit.

Wat op dit ogenblik weerhouden wordt is de inhoud zelf van het artikel. Het gaat over bepaalde onderdelen van het artikel die onbetwistbaar in strijd zijn, onder meer met artikel 19 en 22 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

Het verwondert mij dan ook ten zeerste dat Mr. Pierson, die toch een goed befaamd jurist en hoogleraar is, hier op deze tribune er nog durft aan twifelen of dit artikel in bepaalde van zijn onderdelen al dan niet in strijd is met de Rechten van de Mens. De uitspraak die daarover uiteindelijk zal gedaan worden zal, mijns inziens, geen twijfel laten.

Het is echter spijtig dat men pas nu, 15 jaar later, en onder bedreiging van een veroordeling van de Belgische Staat door het Europees Hof van de Rechten van de Mens, de behoefte aanvoelt om uiteindelijk dit artikel te wijzigen. Wanneer wij dan zien hoe in ons land bepaalde personen zich druk maken om de naleving te eisen van de rechten van de mens in andere landen, die dikwijls zeer ver van ons verwijderd liggen, maar dat deze zelfde mensen blind blijven voor hetgeen in het eigen land gebeurt, dan geloof ik dat wij een dergelijke houding ten zeerste moeten betreuren.

Afgezien van deze kritiek en van het feit dat bepaalde onderdelen van dit artikel onbetwistbaar in strijd zijn met de Rechten van de Mens, is gans dit artikel in zijn geest zelf, en in zijn draagwijde onverenigbaar met de traditionele humanistische opvattingen die wij hebben over de strafbedeling.

De geest van dit artikel is een geest van blijvende, voortdurende vervolging, ook na de uitboeking van de straf. In dit opzicht is deze straf erger dan de hoofdstraf, want het plaatst de personen die er door getroffen zijn in een toestand van

een blijvende minderwaardigheid, het schept een kaste van paria's, van uitgestoten.

Indien dit artikel letterlijk zou toegepast worden door het gerecht — wat niet het geval is omdat het gerecht zelf ondervonden heeft dat het zo ver reikt dat het niet kan toegepast worden — dan zou dit neerkomen op een soort burgerlijke dood van degenen die er door getroffen zijn. Het maakt ten slotte de wederaanpassing van de veroordeelden na hun vrijlating uitermate moeilijk. Het is voor duizenden en duizenden een zeer grote en dikwijls onoverkomelijke hinderpaal om terug een broodwinning te vinden en in het levensonderhoud van hun gezin te voorzien.

Het is mijn overtuiging — en ik weet dat deze mening gedeeld wordt door vele hoogstaande personen in dit land, — dat de enige oplossing er in zal bestaan dit artikel terug af te schaffen. Daarom ook had in mijn wetsvoorstel in deze zin ingediend. Ik betreur dat ik hier alleen sta om deze opvatting te verdedigen, want vroeg of laat moet men daartoe toch overgaan.

TE LAAT

Wat nu het ontwerp van de regering betreft, kan ik mijn kritiek

bondig samenvatten: het komt veel te laat, het is verward en ontoereikend. Het komt veel te laat omdat de meeste personen die er van zullen genieten reeds hun rechten terug gekregen hebben.

De heer De Gryse. — Dat is onjuist.

De heer Van der Elst. — Dat is wel juist en het is onbetwistbaar dat zeer velen hun rechten kunnen terug bekomen zonder veel moeite en zonder kosten door het eerherstel. Dit heeft voor gevolg dat alle rechten, ook deze voorzien door artikel 123 sexies, automatisch terugbekomen worden. Eerherstel kan aangevraagd worden wanneer een periode van 5 jaar verlopen is na de vrijlating.

Op dit ogenblik zijn we reeds in het stadium gekomen waarin personen die tot 10 jaar veroordeeld waren...

De heer Fimmers. — En die de straf niet uitgeboet hebben.

De heer Van der Elst. — Neen, de straf moet principieel uitgeboet zijn, maar ze kunnen de aanvraag indienen vijf jaar na de vrijlating, daarvan ben ik zeker.

(Wordt vervolgd.)

VAN CAUWELAERT: 80

Frans Van Cauwelaert wordt volgende week gehuldigd omdat hij 80 jaar is.

Zijn hulde komt op een ogenblik dat zijn politiek hopeloos faliet gaat. Van Cauwelaert was de man die de taalwetten wou ZONDER SANKTIES. Van Cauwelaert was de man die steeds de enige ware oplossing van het Vlaams-Waals vraagstuk: het federalisme ten krachtigste bestreden heeft. Van Cauwelaert was het prototype van de kleurpartijenflamingant die een persoonlijke loopbaan verkoos boven het oprecht behartigen van de Vlaamse belangen. Daarom kunnen wij niets rechtvaardiger doen dan het hartstochtelijk en oprecht gedicht dat de Vlaamse dichter René de Clercq aan hem gewijd heeft, hierbij over te drukken.

DE AVERECHTSE LEIDER

door René DE CLERCQ

Mooiprater, onmanlijk man,
die pralend steeds van ongedane daden rept
en nimmer andere daden pleegt dan linkse en laffe,
gij schijnbaar krachtige,
bij macht onmachtige,
die Vlaanderen reddend moest en trouw verraden hebt,
wanneer het koren van den kaffe
geschud wordt en geschieden in den wan,
waar waait gij dan?
Het hoogst... dat heeft het ijdel kaf altijd gedaan.
Vroom voedsel voor het volk en zaad tot nieuwe vrucht
dat geeft alleen het lijdend edel graan,
het gans verteerde.

Onmanlijk man, die mooi te praten leerde,
groot lakeise hofmens, burgemeester-woordenkramer,
wel past gij in de sombere klucht
van België's ratelkamer,
maar niet als tolk
van een levend strevend volk.

Ik ken al lang
Vlaanderen, den voorbereider
van uw ondergang,
den averechtsen leider,
den achterhoeden voorman,
praatsman-staatsman,
goochelaar-spreker,
woordverbreker,
vinder van den uitweg, den held van het kronkelpad,
in 't einde hoofdciplier van België's moordgevang.

Ziedaar nu hoovaardij in knechtschap, ledigheid
bij grootspraak, lafheid die nooit bloost.
Ziedaar den hogepriester van 't verraad,
meineedigheid
die om een toost
kan heulen
met Beulemans en beulen.
Ziedaar de zelfzucht magistraat,
den zwartgerokten kater, die om 't smeert
likt, likt den heiligen kandelaar.

Dat is de harde waarheid,
geen schelden.
Eens komt voor 't ganse volk de dag van klaarheid,
de dag van recht en algeheel vergelden,
het Eeuwige dat oordeelt over tijd.
Onthouden worden uit deze strijd
twee namen:
die van den klatergoud omhangene,
en die van Borms, den staatsgevangene.

KIEKEFRETTER WORDT GEMEENTENFRETTER

ZUID-AFRIKA

REALISTISCH NATIONALISME

Het « realisme » van het Afrikaaner-Nationalisme — een facet dat de pas-gelande « romantische » Vlaamse Nationalist hier zozeer verbaast — heeft zich weer eens laten gelden naar aanleiding van een aantal gebeurtenissen die middels de gewone overdrijving ook in Europa reeds voldoende bekend zijn: In een adem genoemd: het bezoek van de Eerste Minister van Groot-Brittannië, de incidenten in de negerwijken van Kaapstad, Vanderbijlpark en Vereniging en de eerste republikeinse saamtrek in Meyerton, Transvaal.

MET TEGENZIN GELIJK

Het afscheid van de Britse Premier in het Kaapse parlement, heeft, op een voet van gelijkheid, twee « Real »-politiekers tegenover elkaar gebracht, enerzijds de Boer, anderzijds de Brit. Macmillan, gekomen om te zien in hoeverre de zwarte massa's van Afrika nog voor het Britse Rijk kunnen warm gemaakt worden, en Verwoerd, verschenen om hem diets te maken dat het einde van de Apartheid, het einde van alle blanke wereldrijken betekende, in de eerste plaats van het Britse. De realistische openhartigheid van de Brit, heeft de realistische openhartigheid van de Boer mogelijk gemaakt. Er werden geen appels voor citroenen verkocht. En wat was nu hierop de reactie van de Zuid-Afrikaanse Brit en zijn broertje de Brits-gezinde? Deze werd treffend geresumeerd in een artikel dat de zoon van wijlen maarschalk Smuts naar de Engelse kranten stuurde en waarin hij Macmillan een flinke bolwassing toediende. « Met tegenzin moet ik Dr. Verwoerd gelijk geven » schreef hij en dit illustreert duidelijk de positie van de Brit in het land. Zijn voortbestaan is afhankelijk van het realistische Boerenationalisme. Zover is het gekomen. Zij geven Verwoerd met tegenzin gelijk. De « wereldopinie » zal hen stilaan moeten volgen.

BEWISBOEKJES ALS

VOORWENDESEL

Enkele zwarte leiders hebben gemeend te moeten protesteren tegen de bewijsboekjes die de naturellen al dan niet op zak hebben. Emigranten dragen ook zulke Registratieboekjes en de blanke burgers van het land bezitten sedert enkele maanden persoonskaarten. Trouwens, vinden de Belgische staatsburgers het verplichte dragen van een identiteitskaart zo'n verschrikkelijke dwang? In Kongo moeten alle inlanders een identiteitsboekje dragen sinds het Belgisch bewind aldaar en dit zal zeker niet afgeschaft worden in de aanstaande onafhankelijke Kongostaat.

Maar wat er ook van zij, hier en daar zijn opruiers er in gelukt de naturellen boos over deze boekjes te maken en op drie plaatsen was de politie verplicht het vuur te openen. Er is geen burger in het land, hij weze blank of bruin of

zwart, die deze voorvallen niet betreurt, want er wordt een heldhaftige wederzijdse poging aangewend om met elkaar in vrede te leven, poging die de wereld niet ernstig schijnt op te nemen. Maar merkwaardig was de realistische houding waardoor de politie nadien de pacificatie heeft in de hand gewerkt: er kwam een politiebrevet « dat geen naturel sy bewysboek gevra sal word, of aangehou sal word as hy nie een het nie ». De betogers voor het Zuid-Afrikaans op Trafalgar Square in Londen hebben dit als een grote overwinning van de « wereldopinie » begroet. Hier ziet men het realistisch in: er is bohaal over de bewijsboekjes, wel wij zullen een paar dagen doen of er geen bewijsboekjes bestaan.

VERWOERD GEEN PRESIDENT

Enkele dagen na deze gebeurtenissen op 26 maart II kwam Verwoerd aan het woord op de eerste republikeinse saamtrek te Meyerton. De Engelse kranten schreven dat er 20.000 mensen waren, de Afrikaanse 80.000. Alhoewel dit eerder een plaatselijke Transvaalse vergadering was, leek het hele geval op een soort IJzerbedevaart: lange slinteren bevestigde auto's langs de wegen: Unievlaggen. Vierkleuren van Transvaal en ook Unievlaggen waaruit de « Britse Spinnepok » weggesneden was. Verwoerd sprak er, geweldig verstandig en realistisch als altijd. Het was een toespraak « Urbi et Orbi », maar meer « Orbi ». Toen het publiek hem, in een ogenblik van geestdrift opeiste als president van de Republiek, wimpelde hij deze wens af met de verklaring dat hij tezeer aan de politiek van zijn volk verbonden was om de achtting van elke burger van het land te kunnen verkrijgen. Realistisch en duidelijk: Verwoerd wil zich op het achterplan schuiven om daar de belangen van het Afrikaaner-Nationalisme te kunnen blijven verdedigen. Een president kan immers niet aan politiek doen. Verwoerd wil aan politiek blijven doen...

ORGANISCHE ONTWIKKELING

Een « romantisch » Vlaams-Nationalist zou deze republiek onmiddellijk ééntalig Diets-Afrikaans wensen. De Afrikaaner-Nationalist wenst dit diep in zijn hart ook, maar hij laat de organische, biologische ontwikkeling van deze kwestie vrij spel. Binnen tien of vijftien jaar zal het Engels nog slechts een kantoortaal zijn, 71 % van de kinderen is in Afrikaanse scholen het overschot in Engelse scholen waarvan het personeel voor minstens 50 % Afrikaanstalig is. Op de sportvelden van de Engelse scholen wordt Afrikaans en Engels door mekaar gehoord. De evolutie is niet te stuiten en in 1961 openen de eerste kursussen van de toekomstige Afrikaanse universiteit van Johannesburg...

Fred T.
Die Kruger-Verbond
Johannesburg.

WAAR FLAMINGANTEN ... FRANSKILJONS WERDEN

GENT, DIE FIERE

OOK AL «SOCIAAL»

We publiceren hier 'n verklaring van de Vlaamse Volksbeweging Gent van 14 januari '60 over het onderricht in het Frans. In de standaard van 23-24 januari werd het stuk teruggebracht tot 'n standaard en het maantnummer van het Pennoen liet slechts de eerste alinea's verschijnen « wegens plaatsgebrek ». « Ons Verbond », februari cfr. 6, van het K.V.H.V. - Gent gaf het stuk, enigszins verkort, goed weer.

In zijn geheel werd de verklaring alleen overgenomen in het maantnummer van Vrijheid en Recht, orgaan van de christelijke unie van leraren bij het Rijksonderwijs.

Het stuk is opgesteld door onze strijdmakker N. Kestermans. Om ernstige redenen is hij uit de V.V.B. getreden. Hier volgt de volledige tekst :

De afdeling GENT van de VLAAMSE VOLKSBEWEGING spreekt zich als volgt uit over het onderricht in het Frans, vooral in het lager onderwijs, mede naar aanleiding van toelagen, verleend aan de vrije lagere scholen te Gent.

Aan deze scholen hebben, in de zitting van de Gentse gemeenteraad op 21 december '59, de liberale leden en die van de C.V.P. toelagen verstrekt voor de « naschoolse » lessen in het Frans. De socialistische onthielden zich. Niet dat zij zich van verfransing onthouden hebben! Na de bevrijding hebben de socialistische waarnemende burgemeester en 'n socialistische schepen, buiten de wettelijke voorrooster om, Frans ingevoerd op de stadscholen en wel vanaf het eerste leerjaar — dit tot genoegen en tot latere bediening van de Gentse bourgeoisie : de liberale, katholieke en socialistische bourgeoisie.

Het C.V.P.-gemeentebestuur breidde in '59 deze voorname uit — hier gedeeltelijk, daar geheel — tot de aangenomen katholieke lagere scholen.

Aan de opvoeders ervan zal het huidige gemeentebestuur nu ook de 90 P. laten uitkeren voor elk uur « naschools » Frans. Zulke lessen renderen — geldelijk.

TYPISCHE HUICHELARIJ

Deze onverplichte « naschoolse » lessen, die niet naschools zijn — ze worden onmiddellijk geschakeld aan de gewone lessen — en die in feite 'n weerzinwekkende dwang vormen, tarten alle opvoedkundig gezond verstand; bespotten de taalwet, honen de geest van saamhorigheid, van gelijkgerechtigdheid die er diende te heersen tussen alle scholen, in welke Vlaamse streek ook gevestigd.

Dat Gent, die Fiere, niet alleen staat met dergelijke beschamende praktijken verschoont in niets. Gent spant daarenboven de kroon in het franskiljonerend uitspellen ervan. Inzake Vlaamse cultuuruitingen zijn Gent en zijn gemeenteraad, zoals bekend is, minder uitsluitsel.

Er is om Frans te leren toch ook vooral het voortgezet onderwijs, dat voor de meeste leerlingen nog wel aanzienlijk wordt verlengd. Aan Franse lessen is er in dat onderwijs, genomen over zijn hele duur, zelfs 'n overmaat vergeleken met het aantal lessen in de wereldtaal, het Engels, en met wat er schadelijk schiel nog overblijven mag aan Duitse lessen, overmaat, in de vrije scholen nog aangedikt op ontvrikkende wijze.

Waarom in de ene lagere school 'n gezonde toestand, in de andere 'n verkeerde? Waarom die ongelijke behandeling van onze kinderen? Heet dat gelijkheid van kansen bieden? En wat komt er dan terecht van geordend onderricht in het Frans in de laagste klassen van voortgezet onderwijs? De voor Frans nabijvrijende kinderen worden gehinderd en geremd; de kinderen, ontsnapt aan voorbarige Franse lessen, worden vaak achtergesteld, achterstelling, die het meest geschiedt in de christelijke scholen.

Nergens in eentalig Vlaanderen geven men Frans vóór het 10de levensjaar; nergens overschrijden men er de onverplichte leergang van drie lesuren in 5de en 6de leerjaar, bepaald door de wet van 14 juli '32; nooit vermeerdert men dit drietal, nooit make men het verplicht.

Elke toegestane of geniepige gesteunde afwijking van deze bepalingen, facultatieve of schijnfacultatieve afwijking, is 'n stille afbraak van deze bepalingen. Elk mogelijk voorstel tot uitdrukkelijke wijziging ervan ware openlijke afbraak, openlijk taal- en volksverraad.

Deze regeling zij ons het plechtanker.

GEVAARLIJKE FLAMINGANTEN

Men houde 'n wakend oog, helaas minder op de franskiljons dan op sommige « flaminganten ». Er zijn « flaminganten » die niet inzien of niet wensen in te zien — uit onwetendheid, uit onbegrip, uit 'n tekort aan moed, uit 'n teveel aan bezorgdheid voor bijbelangen — hoe elke toegeving op dit gebied ertoe bijdraagt, de Vlaamse gewesten, langzaam maar zeker, te merktaken tot onderhorigheden van Brussel en Wallonië.

Wat de Brusselse agglomeratie en de tweetalige gemeenten aan de taalgrens betreft :

In de artikelen 6 en 19 van de bedoelde taalwet wordt geschrapt de 2de volzin « Bijaldien de plaatselijke omstandig-

heden... zonder dat het derde van den algemeenen lessenrooster mag overschreden worden », welke volzin 'n onzuivere bron is geweest voor het onzinnige wetsvoorstel Lindemans-Van Elslande-Saint Remy. Dit voorstel en zijn toelichting ademen op ontstellende wijze 'n geest van opgeving van alle plichtgetrouwte strijd voor onze fundamentele rechten. God verhoede dat zulke geest verder waaië.

Tegenover dergelijke pogingen tot verder gaande vertroebeling schrappe men niet alleen de 2de volzin van de artikelen 6 en 19, maar herschrijf men tegelijk de 1ste volzin tot : « In de bij vorig artikel bedoelde klassen is het onderricht in de tweede landstaal verplicht vanaf het derde leerjaar en wel drie lesuren per week in het derde en vierde jaar en vijf lesuren in het vijfde en zesde jaar ».

Ook duldte men ditzelfde stelsel in de gemeente die onmiddellijk grenzen aan de Brusselse agglomeratie.

De wet bepaalt mede :

In alle eentalige taalgrensgemeenten, insgelijks in volstrekte wederkerigheid, niet alleen in de Vlaamse doch eveneens in de Waalse : drie verplichte lesuren in 4de, 5de en 6de leerjaar.

Men aanvaarde geen speling inzake aantal lesuren in de 2de taal, speling die steeds op de Vlaamse ruggelies wordt uitgespeeld : voor hen het maximum aan volle lessen, voor de anderen het minimum — of minder! — aan lessen dan nog aan het soort dat alleen zich voorstellen kan degene die er ooit iets mee te maken heeft gehad.

DE PEST VAN DE TRANSMUTATIEKLASSEN

Wat de transmutatieklassen aangaat : Ze zijn bedacht om de Franssprekers erin, zo laat en zo weinig mogelijk aan te passen aan Nederlands onderwijs en Vlaamse omgeving, en om de Vlaamssprekers erin, zo vroeg mogelijk te transmuteren naar Franse sferen. In de 1ste en 2de transmutatieklasse hoeft geen woord Nederlands onderwezen te worden! De leerlingen der Gentse lagere scholen dwingt men echter over het geheel genomen evenveel uren Frans op als de transmutatieafdelingen er Nederlandse krijgen.

Vlaamse lagere scholen als die te Gent zijn derhalve evenzeer inrichtingen voor transmutatie, transmutatie echter naar onderwerpsheid aan volkstrouwden, volksvervreemden en Walen. Men sluit beide soorten van transmutatieklassen. En men sluit beslist niet tientallen der eerste soort om honderden der tweede openlijk te mogen opengooien.

Over het middelbaar onderwijs zij alleen opgemerkt en wel bij de artikelen 10 en 11 :

Het « facultatieve » « grondige » onderricht in de tweede taal is in Vlaanderen nergens facultatief en is nergens grondiger dan in de overige lessen. Dit servituut vervalte.

TWEDE TAAL : ENGELS ?

Men onthoude ook dat talrijke Walen als tweede taal het Engels verkiezen boven de taal hunner noordelijke medeburgers, dat ze dus zes jaren lang elke week de voor de tweede taal vereiste vier uren kunnen besteden aan de studie der wereldtaal. De Vlamingen alleen moeten door spreek- en schriftvaardigheid in de tweede landstaal de Belgische Staat blijven cementeren naar binnen; de Walen, door grotere kennis van het Engels, kunnen hem dan ook beter blijven vertegenwoordigen naar buiten.

Om de willekeurige overdrijvingen in het vrije onderwijs te knotten, schrijf de wet voor dat het aantal lesuren in de tweede taal over de hele duur van het middelbaar onderwijs nooit meer bedrage dan zevenentwintig lesuren, gespreid over de zes jaren (dus bijv. 6, 5, 4, 4, 4, 4, of 7, 5, 5, 4, 3, 3).

Al de verordeningen omtrent het onderricht in de tweede, en in de eerste, taal dienden dan ook in de geest van het schoolbestand gelijkelijk te gelden voor openbaar en voor vrij onderwijs, volstrekt gelijkelijk.

Hier is het de gelegenheid om hulde te brengen aan ere-inspecteur-generaal Leo ROELS. Hij toch houdt de beginselen

hoog voor welke mede 'n J. Th. STRAUVEN, indertijd rijksinspecteur te Schaerbeek, zo overtuigend opkwam. Strouven schreef in 1930 over het onderricht in het Frans : « dit mag in geen geval gebeuren vóór den derden graad » (over het Beginsel Moedertaal-Voertaal, De Sikkel). Leo Roels wil door het Ministerie van Openbaar Onderwijs verboden zien « een zogezegde facultatieve leergang in de tweede taal in te richten vóór het vijfde studiejaar » (Begin rustig met één taal (= de moedertaal) — Mislode Ouderliefde, DE BOND, Weekblad van het Grote Gezin, 4 december '59).

Tegen beider houding steekt mat af die van talrijke ogenschijnende kantonnale en niet-kantonnale opzieners, onder wel velen pas wakker schieten als ze er kans toe zien, op schiedrijkskundig, natuurkundig, of rekenkundig stokpaardje door de klasse te kunnen rennen.

NOOD AAN KARAKTERS

Heren Inspecteurs, Heren Schepenen, Heren Politici — hebt datgene wat lei-

dinggevenen allereerst behoren te hebben : karakter.

Te Geraardsbergen is er 'n college welks superior in de voorbereidende afdeling geen Frans laat onderwijzen vóór het 5de jaar — te Geraardsbergen, aan de taalgrens.

Weest ook zo sterk : in karakter, in burgerlijk, in liefde tot het Vlaamse Vaderland.

Dat elke verantwoordelijke beseffe : tegen de verscheidenheden zonder tal van uitwassen en uitbuitingen kunnen we ons niet genoeg beveiligen in dit ons staatsbestel, hetwelk voor ons volk nog onveilig kon worden dan het al is.

Dat de gevraagde « nationale » cultuurraad er insgelijks voor wake dat het onderwijs ons volk hefbom zij, geen valkuil; dat de beschermende cultuurraad toch niet huisvesting en schutse worde voor cultuurverraad!

Wij, die ons taal- en volkbewuste Vlamingen achten en derhalve het recht, de plicht hebben te spreken ook in naam der onbewusten en der misleiden — wij roepen erom dat ons volk zich zelf vermoge te blijven, hetgeen mede insluit dat het zijn eigen drang naar « universaliteit » zelf

Mijn bewondering gaat naar de Walen, die bij voorbaat moord en brand roepen, lang voordat hun homogeniteit ook maar in het minst wordt bedreigd. Van hun zoveel spontaner reacties hebben wij, geduldiger en trager Vlamingen, heel wat te leren.

Julien Kuypers, bl. 8.

Wij weten maar al te goed dat er achter of in elk nationalisme een bekrompen, reactionair element steekt; dat het voortdurend in botsing komt met onze algemeen menselijke gevoelens van internationale solidariteit; dat het afleidt van de echte problemen.

Men krijgt de indruk dat in de laatste tijd hier en daar een socialistisch intellectueel in Vlaanderen zoiets als een schuldbesef tegenover de Vlaamse beweging gaat voelen. Dat deze intellectuelen zeer veel in de socialistische partijpauze zouden te brokken hebben, geloven wij niet. In de partij zelf wordt het hoge woord gevoerd door de waalse syndicalisten. In het parlement zien wij de schakering van de zwijgende flaminganten (Spinoy, Fayat, Craeybeckx en misschien Van Acker), de voorzichtig tastende franskiljons (Anseele en Vermeylen), de huilebakken van de openbare zittingen (Van Eynde, de Sweemer, De Keuleneire en andere mindere goden). Het heeft er den schijn naar dat de Vlaamse intellectuelen die zich beroepen op hun socialistische overtuiging, de noodzakelijkheid aanvoelen zich toch enigszins van dit verdacht Vlaams socialisme op afstand te houden. Verdacht voor hen in twee opzichten : en als Vlaams en als socialisme.

EEN LENIG MAN

Vandaar de pogingen van Links om terug vast te haken aan de Vlaamse beweging, vandaar ook de brochure die wij hier voor ons liggen hebben van Julien Kuypers : De Vlaamse Beweging. Een socialistisch standpunt (Antwerpen, 1960). De heer Kuypers is een man die in de Belgische administratie een belangrijke rol speelde. Hij was destijds kabinetschef van K. Huysmans toen deze, na de oprichting der Nolf-Högeschool, de eerste benoemingen moest doen aan onze Vlaamse universiteit te Gent en het beproefde de Brusselse administraties tot de eerbied van de lager-onderwijswet te dwingen. Ons gaf het geen aanstoot dat de h. Kuypers lichtelijk zijn ruggegraat wist soepel te houden in de eerste maanden — of jaren na 1940 bij de nieuwe uitgave van zijn gekende bloemlezing uit de Nederlandse letterkunde en wij behoren daarenboven tot hen die de veroordeling van de h. Kuypers, naar aanleiding van de brand in het Ministerie van Onderwijs, beschouwen als een

jammerlijke juridische betweterij van mensen die zelf nooit verantwoordelijkheid hoeven te dragen onder voorwendsel dat zij alleen maar recht spreken.

SCHOENMAKER, BLIJF BIJ JE LEEST

Wij stellen dit alles voorop om te bewijzen dat wij onzen « gevolmachtigden Minister » geen kwaad hart toedragen en dus zonder anti-Kuypers vooroordelen zijn brochure hebben gelezen. Deze brochure (87 bl.) is trouwens maar de overdruk van vroegere bijdragen, zodat wij niet eens met zekerheid de datum leren van de oorspronkelijke publicatie. Dit is trouwens zonder belang want de eerste bijdrage De Vlaamse Beweging en wij werd, volgens de schrijver, voor deze uitgave « grondig om- en bijgewerkt ». Wij kunnen ze dus als jaartal 1960 blijven beschouwen. Over de tweede bijdrage — het aandeel van de vrijzinnigheid in de geschiedenis der Vlaamse beweging — zullen wij kort zijn en zeer genadig : het heeft ten eerste niet veel te maken met socialisme en ten tweede heeft het maar van zeer ver iets te maken met geschiedenis. Schoenmaker blijft bij uw leest — zouden wij den heer Kuypers willen toeroepen, ook nadat wij zijn verdienstelijke geschiedenis in roman-vorm van Jakob Kats en van de socialistische partij (Berg op) hadden gelezen.

HOPELOOS ZOEKEN

Maar ja ! Wat is dat juist voor een schoenmaker ? De heer Kuypers is een van die mensen die in hun niet universitaire ontwikkeling de kracht putten van een alzijdige bevoegdheid. Romanschrijver, literair essayist, geschiedschrijver en nu, op de koop toe, politiek theoreticus. Dit laatste is een des te gewaagder onderneming waar de sterke koppen der partij internationaal hopeloos op zoek zijn naar een programma dat nog iets anders en meer omvat dan de slogans « loonsverhoging » en « weg met het fascisme ». Helaas, de heer Kuypers schijnt het ook in dit opzicht niet zeer ver gebracht te hebben.

richte, zijn behoeften eraan zelf bepalen. Hoe kenschetsend laatdunkend klinkt niet de nieuwere naam van de prijs voor werk, geschreven in het Frans door taalverzakers, de prijs Rivarol : prix de l'universalité de la langue française — één uit de vele prijzen, aangeboden door alles behalve edelmoedige, doch eng naar zichzelf-gekeerde zuidelijke veroverzucht.

GEEN VERSTIKKING

Gedenk onze verstikking, onze dood in Westland onder Duinkerke, in Edingen, in Brussel, in het Overmase.

Wij vragen geen sierpeljes om overschotten te mogen nuttigen, geen handige pronkstokjes om, met van het niet geleerde gevecht, in de rust der berusting door Vlaanderen noodgebieden te kunnen wandelen : wij vragen hamers en wapens, geen façaden maar grondvesten.

De VLAAMSE VOLKSBEWEGING GENT.

TERECHTGEWEZEN

NOTA : In de tweede week van maart heeft het ministerie aan het Gentse gemeentebestuur de aangevraagde toelating geweigerd, om de « naschoolse » Franse lessen in het vrije lager onderwijs te betoelagen, omdat het ministerie deze lessen niet kan beschouwen als « 'n sociaal voordeel » !

ben. Uit de twee zinnen kan wij hierboven aanhaalden, kan men reeds een stevige voorraad tegenstrijdigheden halen, o.a. : bewondering voor wie wel nationaal bewustzijn heeft, medelijden voorwie er geen heeft en dat terwijl de heer Kuypers aan de haagse koffie-tafel van Leo Picard zit slapen thee te drinken met de vordering tot bevrijding van « alle restanten der bewuste of onbewuste nationalistische doctrine die niet meer past in deze tijd ».

NATIONALISME EN SOCIALISME

Zeer mooi gezegd ! Maar wat is nationalisme ? Nooit gehoord, Mijnheer de Minister, van « les nationalismes » en beslist ook nog niet de nationalistische geloofsbelijdenis gelezen van uw laten partijgenoot Prof. Geyl — die wij voor enkele weken afdrukten ? Bedoelt gij misschien het scherm met Breydel en De Coninc of met Boudewijn van Konstantinopel ? Wees dan voorzichtig met woorden. Als gij schrijft : « wij weigeren beslist de Vlaamse gedachte te vereenzelvigen met bekommernissen die haar wezensvreemd zijn, vooral met fascistische ideologieën », dan kunnen wij ons, juist omdat wij nationalist zijn, daarbij aansluiten, al is het laatste zinnetje reeds van zeer verdacht polemisch allooi, maar wat moesten wij dan wel denken van uw geloofsbelijdenis : « voor ons is en blijft (de Vlaamse beweging) een regionale vorm van ons universeel geldend humanisme... de opgang van Vlaanderen naar een betere wereld, zoals wij ons die voorspiegelen : een klassenloze maatschappij waarin de Arbeid koning is » ? Socialistisch romantisme... ?

Daar hebt gij meteen, in een paar citaten, de kern van gans het betoog en van al de tegenspraken van dit standpunt dat een hopeloze poging is om de socialistische partij in Vlaanderen te zuiveren van de smet die er sedert 1880 door vader Anseele — ook voor ons een groot man in de jaren van zijn worstelen in de oppositie — is komen op te liggen : dat de leiders van de arbeidersklasse in socialistisch verband geen begrip hebben gehad voor het nationale in de strijd der Vlamingen, omdat men wilde internationaal zijn en in feite aan de leiband liep van Wallonië.

(Lees door blz. 5)

VLAAMS IMPERIALISME

RACISTES FLAMINGANTS ARRIERES INDECROTABLES

Ziedaar de aantijgingen en scheldwoorden uit de frans-talige pers die de Vlaamse jeugd pijnlijk hebben verrast na de bekendmaking van het taalkompromis van de C.V.P.

De Vlaamse jeugd die gerijpt is na de bevrijding begrijpt inderdaad niet waar de Brusselaars en de Walen die heftigheid vandaan halen waarmee zij van leer trekken tegen onze Vlaamse politiciers.

Zij weet niet dat de Vlaamse politiciers zelf de grote schulden zijn omdat zij door hun houding in de unitaire partijen deze verwaandheid en kwade trouw hebben aangekweekt en onderhouden.

Zij weet niet dat de eenheid van de drie traditionele partijen is gevestigd op de goedzakkigheid en de inschikkelijkheid van de Vlamingen en op de tamheid en de lamheid van de Vlaamse pers die vergoelijk steeds maar aan platbroekrij doet.

Wat de Vlaamse jeugd nu aanvoelt is dat er iets niet in orde is met die verwijten en aantijgingen. Zij voelt dat er iets schort aan het partijtje in België, dat het niet gesmeerd loopt. Maar de diagnose van dit geval kan ze niet opmaken omdat ze in de onwetendheid werd gelaten over de geest van 1830 en zijn nasleep.

DE GEEST VAN 1830

De oudere Vlamingen hebben de laatste weken op de kantoren en werkplaatsen kunnen ondervinden hoe weinig deze jeugd afweet van de achteruitstelling, cultureel, sociaal en economisch, die Vlaanderen zich heeft moeten laten welgevallen gedurende de voorbije 130 jaren.

Ter intentie van onze Vlaamse jeugd, van onze studenten en van onze propagandisten, oud en jong, geven wij hier een gedeelte van de « Voorafgaande Beschouwingen » uit de « Nederlandse Taalgids » door C.-H. Peeters, die omstreeks het jaar 1930 verscheen.

De Vlaamse zaak zou er veel bij winnen indien dit fragment uit de « Nederlandse Taalgids » nu door alle Vlamingen werd gelezen. Zij zouden aldaar tot de bevinding komen hoe de franselaars de zaken op hun kop zetten en ons verwijten toeslingeren die best op hen passen.

Wij geven onze propagandisten de raad dit artikel aandachtig te lezen en te bewaren. Aanblijven en gedeelten ervan kunnen steeds nuttig aangewend worden bij het opstellen van propagandamateriaal.

Hier gaat het :

FRANS, ENIGE TAAL

« Door de omwenteling van 1830 werd Zuid-Nederland opnieuw van het Noorden afgescheiden en tot een afzonderlijke staat, het Koninkrijk België, ingericht. Walen en Fransgezinden waren thans meester van de toestand en besloten met het Nederland voor eeuwig gedaan te maken.

Bij decreet van het Voorlopig Bewind d.d. 26 oktober 1830 werd reeds afgekondigd, dat « het Frans, als zijnde de meest verspreide taal in België, de enig gebruikte taal zou wezen bij de commando's in het leger » (Woordelijk : « Art. 3 — La langue française étant la plus généralement répandue en Belgique, sera la seule employée dans les commandements »).

Wanneer men nu nagaat dat, in 1830, het Vlaamse land 2.351.233 inwoners telde, het Waalse land 1.402.229 inwoners en het Duitse gedeelte van Luxemburg 151.317 inwoners, had de logische gevolgtrekking natuurlijk anders moeten luiden.

Bij een volgend besluit, dat van 16 november 1830, werd het Frans tot de enige officiële taal verheven, omdat, naar het heette, de Vlaamse en de Duitse taal, gebruikelijk bij de inwoners van zekere plaatsen (!) verschillen van provincie tot provincie en soms van district tot district, zodat het onmogelijk zou zijn een officiële tekst van de wetten en besluiten uit te geven in het Vlaams en in het Duits. (In de grondtekst : « Considérant d'autre part que les langues flamande et allemande, en usage parmi les habitants de certaines localités, varient de province à province, et quelquefois de district à district, de sorte qu'il serait impossible de publier un texte officiel des lois et arrêtés en langues flamande et allemande »).

KWADE TROUW

Te recht tekende H. Meert (Onkruid onder de Tarwe, 1899, blz. n. 12-13) hierbij aan :

« De drogreden, waar men hier op stent, is zo dom, dat de kwade bedoeling van de maatregel er te meer door aan 't licht komt. Hoe had het Nederlands bestuur er dan gedurende vijftien jaar kunnen in slagen zich door onze bevolking te doen verstaan ? De uitvaardigers van het decreet schenen niet te weten, dat er een Nederlandse taal bestond ! Het « Vlaams » verschildt van provincie tot provincie; maar verschildt, en verschildt niet nog het Waals van provincie tot provincie, van stad tot stad, van dorp tot dorp? Doch het was maar om een voorwendsel te doen. Een brief van de PATRIOTIE Charles Rogier aan de Heer Raikem, minister van justitie in 1832, maakt het boze toeloochenaar. Hij schrijft daarin :

« Les premiers principes d'une bonne administration sont basés sur l'emploi exclusif d'une seule langue et il est évident que la seule langue des Belges doit être le français. Pour arriver à ce résultat, il est nécessaire que toutes les fonctions, civiles et militaires, soient confiées à des Walons ou à des Luxembourgeois; de cette manière, les Flamands, privés temporairement des avantages attachés à ces emplois, seront contraints d'apprendre le français et l'on détruira ainsi peu à peu l'élément germanique en Belgique » (1).

In art. 23 van de Grondwet werd nu wel bepaald, dat « het gebruik der in België gebedigde talen vrij is ». Dit artikel, hetwelk vooral op aandringen van de Walen, zoals Raikem, een Luikenaar, werd aangenomen, had echter eigenlijk ten doel de Walen en Fransgezinden in de toekomst tegen een vooroordeel opdringen van het Nederlands te beschermen, en gezins het officieel gebruik van de taal der Vlaamse bevolking te waarborgen. Het Staatsbestuur was immers, zoals L. Jottrand (Nederduitse Gewoonten van den Nederlanden, Waal, 1872, blz. 180 vlg.) heeft doen opmerken, niet in de handen des volks, maar in die der goede standen gevallen; deze beschouwen het officieel gebruik van onze taal in de Vlaamse gewesten « als een grief » en het Frans diende hun « als een werktuig van alleenheersing over hun landgenoten van mindere standen ».

TAALVRIJHEID

Die zogenaamde taalvrijheid krijgt al een geweldige deuk, wanneer men het bekende grondwetsartikel in zijn geheel leest en onderzoekt : « Het gebruik der in België gebedigde talen is vrij ; het kan alleen bij de wet, en slechts voor openbare bestuurszaken en voor de rechtspleging geregeld worden » (Tekstueel : « L'emploi des langues usitées en Belgique est facultatif ; il ne peut être réglé que par la loi, et seulement pour les actes de l'autorité publique et pour les affaires judiciaires »).

Krachtens die zonderlinge taalvrijheid is het de staatsburger veroorloofd in zijn huiskring en in het openbaar de taal te spreken die hij verkies, een recht waarvan elke burger wel gebruik kan maken zonder dat de grondwet daarin voorzien heeft. Doch van de kant van onze bestuurders wordt het bedoeld artikel maar ingeroepen om het algemeen belang van de Vlaamse ingezetenen, de meerderheid van 's lands bevolking, te doen zwichten voor de persoonlijke belangen of de grillen der ambtenaren.

Een decreet of wet, waarbij het de rechter vrij staat de taal van zijn medeburgers, die hij moet ontslezen, noch te kennen, noch te gebruiken; waarbij de ambtenaar zijn plicht zodanig mag verzuimen dat hij de taal van de onderdanen, waarover hij gezag voert, niet wil of kan verstaan, noch zich er van bedienen; waarbij de rijksambtenaar tot de hoogste betrekking mag benoemd worden zonder kennis van onze taal, terwijl men voor de geringste bediening in een Vlaamse gemeente een vreemde taal zou moeten machtig zijn; waarbij men zonder Nederlands kan aangesteld worden om over een leger Vlaamingen bevel te voeren en daarentegen met Nederlanders alleen zelfs de graaf van korporaal niet kan bekomen; waarbij het onderwijs op zulke abnormale wijze is ingericht dat een vreemde taal als hinderpaal wordt gelegd op de weg naar hogere ontwikkeling, zulk decreet of zulke wet is een dwangmiddel voor de onderdanen, waarmee hun de noodzakelijkheid wordt opgedrongen de taal der machthebbers te leren. Van dan af bestaat er geen taalvrijheid meer, doch een krenking en een miskenning van de heiligste rechten van een volk.

HONDEN EN VLAMINGEN

BUITEN

Het frans werd de taal van het leger, van de burgerwacht (schutterij), van het bestuur, van het gerecht, van het hoger en middelbaar onderwijs. Alleen de lagere school bleef Vlaams, doch het onderwijs in onze taal liet er zeer te wensen over en ook de vreemde taal werd er als leervak opgenomen ten nadele van de ontwikkeling der leerlingen. Te Brussel en in de voorsteden, zo mede in enige andere Vlaamse

gemeenten, werd zelfs het lager onderwijs aan de doofstomme verfransing prijsgegeven.

De Vlamingen werden uit de meeste openbare betrekkingen gesloten. Net als ten tijde van de Sansculottes en van Napoleon werden een grote menigte verfransde, Waalse en zelfs Franse ambtenaren aangesteld. In het leger werden alle benoemingen gedaan door de Fransman Chazal : van de 2.700 gegradueerden waren er in 1831 geen 150 Belgen, zodat Guizot kon zeggen « que la frontière française avait été en quelque sorte moralement reculée jusqu'à l'Escaut » (2).

Na 1830 is de uitroeping van de eigen taal en de eigen aard van het Vlaamse volk overigens pas voorgoed begonnen. Voor die tijd was Brussel zo Vlaams als Gent en Brugge, Ieperen en Kortrijk, Mechelen en Leuven, ja, als Antwerpen. Hoe Vlaams de Brusselse burgerij zich nog voelde na de aftocht der Franse en hoe geëcht zij was aan haar taal, bleek in 1814, toen 145 dekens van de plaatselijke « ambachten » aan de Gouverneur-Generaal Baron de Vincent een verzoeg zonden, waarin zij aandroegen op « de herstelling van het Nederlands in zijn vroegere rechten ». « Van 1830 tot 1900 — zeventig jaar, niet langer heeft het geduurd, om van Brussel te maken wat het nu — tot groter beschaming en wrede teleurstelling van alle Vlamingen — in feite is : een stad, waar zich Waal en Fransman oneindig beter voelen dan — de Vlamingen, — een stad, waar de samenleving van zelf uiteenvalt in twee onverzoonbare en in alle opzichten ongelijke heften : een oligarchie van totaal ontaarde dekadenten der Franse civilisatie en een « demos » van koelies, die van alle hogere ontwikkeling verstoken blijven en niet eens meer een taal spreken, alleen nog een ellendig plat brabbelen, waar zij zich zelf over schamen » (Pol de Mont, in De Schelde, 18 februari 1922).

GEESTELIJK ONTMANDEN

Na de hogere standen heeft ook groten-deels onze Vlaamse burgerij aan het recht van de sterkste toegegeven en zich de verfransing laten welgevallen. Haar eigen denkkracht en haar zelfstandigheidsgevoel heeft zij daarbij ingeboet. Enkele leden der burgerij daarentegen hebben de rampzalige gevolgen van de ontaarding nog tijdig ingezien en de aanstg tegen onze nationaliteit willen verijdelen. Reeds in de eerste jaren na de onwetening waren tegen de verdrukking van het Vlaamse volk ernstige klachten opgevoerd. Toen de jeugd, opgeleid in de degelijke scholen onder Willem I, de mannelijke leeftijd had bereikt, schaarde zij zich onder de leiding van J. Fr. Willems, Ph. Blommaert en hun vrienden, en zette zij een akte op touw om het nationaal bewustzijn wakker te schudden en het verdrukte, met ondergang bedreigde volksbestaan te redden. Dat was de Vlaamse Beweging, die van de aanvang af op een sterke tegenstand stuitte. Allerhande kwade bedoelingen werden aan de flaminganten toegeschreven : de liberalen kregen hen uit voor vijanden van de beschaving; de katholieken, en vooral de hogere geestelijkheid, taelden hen af als ondermijners van de godsdienst; de Walen en Nederlandsonkundigen scholden hen voor haantjesjagers, voor bezetenen en crétins, en de officiële wereld bekampte hen als oranjisten en dwarsdrijvers. Ja, zelfs tot heden toe schaande men zich niet, de eis om Nederlands te gebruiken, in het bestuur « een belemmering van de geregelde gang der zaken », in het gerecht « een smaad voor de magistratuur », in het leger, een aanslag tegen de Belgische eenheid en tegen de veiligheid van het land » te heten !

SOCIALISME EN VLAAMSE BEWEGING

(Vervolg van blz. 4)

Daarbij kwam de angst om in een « klerikaal » Vlaanderen opnieuw het lot te beleven van de liberaalgezinden in onze Vlaamse dorpen en provinciestadjes der 19de eeuw (waarbij al te zeer het lot der kristen-demokraten werd vergeten) en later de angst van het fascisme, maar ook, in dogmatische armoede, de zeer bewuste exploitatie van de anti-fascistische slachtoffers.

WOORD EN DAAD

Dit alles wordt door de heer Kuypers niet gezien — althans niet gezegd. Men zal in deze brochure ook niets vinden over de werkelijke partijverhoudingen, men zal er beslissend niet het kernvraagstuk behandeld vinden : door welke middelen wordt ons grondgebied beschermd en door welke gedachte wordt de Vlaamse fierheid van de economisch en sociaal sterker geworden arbeider ontwikkeld ? De heer Kuypers vindt in zijn eigen overtuiging, in zijn socialistisch geworden kultuurflamingantisme, de oplossing van het vraagstuk. En waarachtig : daar komt ook het voor hem hatefulijk nationalistisch begrip weer bo-

EEN EN ONDEELBAAR

Tot verwezenlijking van die hersenschimmige « Belgische eenheid », in België une et indivisible, een navolging van la République une et indivisible der Jacobijnen en met de ijdele hoop een kunstmatige « Belgische ziel », de beruchte ame belge (3), aan te kweken, wilde men de grootste helft van 's lands bevolking werktuig van haar geestesontwikkeling, verdeling, beschaving en toekomstmogelijkheid, en de Vlaamse volksziel ten verdere brengen.

Aan de zijde der verdedigers van de centraliserende Staat schaarden zich de hoogste vertegenwoordigers van de R. K. Kerk in België, tot erge verbittering van haar trouwe zonen.

Geheel onder de indruk van Ciceró's woorden, « er zijn volken die voor de slavernij geboren zijn, andere om te bevelen », ging Kardinaal Mercier, aartsbisschop van Mechelen, als Waal van Franse oorsprong voorhouden, dat « er rassen zijn voorbestemd om te bevelen, andere om te gehoorzamen ».

Luidens onderrichtingen, die einde september 1906 openbaar werden gemaakt, achtten de zes Belgische bisschoppen het « nodig », dat de gebruikstaal van het middelbaar en van het hoger onderwijs « een internationale taal » zij, en, voegden zij daarbij, « in ons land kan dit natuurlijk niets anders zijn dan het Frans ». Nog heette het daarin : « Het hoger onderwijs, in zijn verheven opvatting, heeft ten doel de algemene belangen der beschaving te bevorderen... En, daar een ieder mens is, vooraleer Belg te zijn, d.w.z. daar de algemene belangen van een volk, moet de cultuur van het Frans, voor wie geroepen is een rol te spelen in de algemene beweging der gedachten, de voorrang hebben op het Vlaams ».

MEERDERHEID EN MINDERHEID

Volgens de volkstelling van 1920 telt België plusminus 4 1/2 miljoen Vlamingen tegen ongeveer 3 miljoen Walen. Hoe was het dan mogelijk, dat de meerderheid in een toestand van minderwaardigheid gedoemd bleef tegenover de minderheid ? Door het feit dat na 1830 een machtsverschuiving naar onvlaamse kant voltrokken werd en het politiek en economisch overwicht in het Walenland kwam te liggen. Meer dan 60 jaar lang, tot in 1893, was het eigenlijke volk, van alle kiesrecht beroofd, volkomen machteloos op staatkundig gebied, en zelfs bracht het eindelijk veroverde Algemeen Kiesrecht geen ingrijpende verandering teweeg aan de samenstelling van het Parlement, vermits autocratische en fransgezinde partijclubjes de keuze en rangorde der kandidaten door de band naar eigen goeddunken konden blijven bepalen.

DE LANGE LIJDENSWEG

Ondanks tegenkanting en wederwaardigheden heeft de Vlaamse Beweging veld gewonnen. Van het Staatsbestuur werden een reeks maatregelen ten gunste van het Nederlanders afgedwongen : de eerste taalwet kwam pas tot stand in 1873, d.i. nadat Frankrijks aanzien een knak had gekregen van Duitsland in de oorlog van 1870-1871, doch het duurde wel tot 1898 eer het Nederlanders, door de aanneming van de zogenaamde gelijkheidswet, als weede officiële taal werd erkend. Een ingrijpende verbetering van de rechtstoestand onze taal is echter tot hertoe uitgebleven. Op officieel gebied werd verder bekomen : de gedeeltelijke verfransing van sommige gemeentelijke en provinciale raden die voorheen geheel Frans waren, en de intrede van het Nederlands in het Belgisch

Parlement. Groter waren de geestelijke gevolgen van de Vlaamse Beweging, als zijn de herleving van onze letterkunde, de opbloei van het Vlaams toneel, de ontluiking der Vlaamse muziek, de beoefening der wetenschap in het Nederlands, de opkomst der Vlaamse pers, enz. Dit alles neemt nochtans niet weg dat, naar het waarschuwend woord van wijlen de Ing. Lod. de Raet, de verfransing een meetkundige reeks volgt, de vernederlandsing slechts een rekenkundige reeks.

De wereldoorlog heeft de Vlaamse gedachte versterkt en verscherpt. Stilaan veroverd ze de geesten in de verschillende lagen van onze gemeenschap : in de burgerij, in de lagere volksklasse en onder de buitenbevolking. Allerwegen, tot in de kleinste dorpen, groeit het verzet tegen steisel dat de Vlamingen tot minderwaardigen stempelt. Werden de Vlaamsgezinden door de drang der omstandigheden genoodzaakt meer tijd en werkracht te besteden aan de verovering der immer twistvolle volksrechten en aan de verdediging der steeds gekrenkte volksbelangen dan aan de opbouw der cultuur, toch hebben zij weten te verhoeden, dat de Vlamingen van België vervielen tot de ellendige en achterlijke toestand van hun vervulde broeders in Frans-Vlaanderen, en zijn zij er intengende in geslaagd de beschaving in onze gewesten te verheffen tot een peil, dat anders ontegenzeggelijk nooit bereikt had kunnen worden. Bovendien hebben zij onze bestuurders verplicht toch enigzins met de stoffelijke belangen der Vlamingen rekening te houden.

Tot hier de « Nederlandse Taalgids ».

VLAANDEREN GRENSGEBIED

De droeve waarheid is, en het is ons ongeluk, dat Vlaanderen in het grensgebied ligt van de grootste « imperialistische » mogendheid aller tijden : Frankrijk.

Ook in 1830 hebben we op het nijpette aan de dans ontsprongen, want zonder het veto van Engeland werd de franse Duo de Nemours de eerste koning van België en was Vlaanderen op dit ogenblik een « veld » le département de l'Escaut ».

Van al zijn aangrenzende landen heeft Frankrijk in de loop der eeuwen gebiedsdelen ingepalmd. Frans-Vlaanderen, de Elzas, Nizza en omgeving, het Baskenland en ook Bretagne, vielen ten prooi van het onverzadigbare Frans Imperialisme.

De uitstraling van de Franse gedachte was steeds het zorgkind van de staatslieden in Frankrijk.

Zo bracht een Frans kommunistisch volksvertegenwoordiger het in 1925 uit, dat Frankrijk meer dan zestig miljoen per jaar besteedde, het waren toen nog goudfrancs, aan de « expansion de l'idée française à l'étranger ». Het zou interessant zijn te weten hoeveel dit bedrag thans beloopt in « nouveaux francs » en welke de organismen en de personen zijn in Vlaanderen die zich laten « bedripen ».

EUROPA EEN

Arm verenigd Europa. Juist bij de eenmaking van Europa wordt het gevaar nog veel groter voor Vlaanderen want de vijand in eigen vesting is talrijk en invloedrijk. De fransprekende Vlamingen zijn in feite de indelvielen van ons vaderland en tegen hen moet de Vlaamse strijd zich toespitsen. We moeten er ons in de eerste plaats op toelagen te beletten dat frankijls nog langer in allerlei machtsposities worden « gedropt » of dat zij het nog tot minister brengen.

Ook moet, tot bereijning van ons volksbestaan, de verfransing van het bedrijfsleven en onze hoofdbekommernissen zijn.

DE EERSTE STAP OP DIE WEG IS :

« HET FEDERALISME ».

WELAN DAN MET DE VOLKS-

UNIE : « ER IS EEN STRID TE

STRID ».

RAMMER.

(1) « De hoofdprincipes van een goed beheer berusten op het uitsluitend gebruik van een enkele taal en het is klaar dat de enige taal van de Belgen het Frans moet zijn. Om tot dit resultaat te komen, is het noodzakelijk dat alle betrekkingen, zo burgerlijke als militaire, aan Walen en Luxemburgers zouden worden toevertrouwd; op die manier, zullen de Vlamingen tijdelijk gespeend blijven van de voordelen verbonden aan deze ambten, zullen zij verplicht worden Frans te leren en zal aldus het germaans element in België geleidelijk vernietigd worden ».

(2) « Dat de franse grens om het zo uit te drukken « zedelijk » was verschoven tot aan de Schelde ».

(3) Volgens het Antwerps dagblad « Le Matin », van 27 jan. 1910, werd haar bestaan zelfs ontkend door de Waalse volksvertegenwoordiger en latere staatsminister J. Destrée in deze bewoordingen :

« L'âme belge est une innovation, un paradoxe que n'autorise pas 75 ans de bonheur et de prospérité, style officiel... Je n'hésite pas à déclarer que je me sens Wallon, c'est-à-dire Français » (4).

(4) « De Belgische ziel is een nieuwigheid, een gezocht iets dat 75 jaren van geluk en voorspoed, officiële stijl, niet goedmaakt... ».

Ik aarzel niet te verklaren dat ik me Waal gevoel, dit wil zeggen : Fransman ». Hoe brengt anderdeels de zo geprezen Franse vrijheidszin de begrippen « vereend Europa » en « democratie » overeen met het feit dat de enige taal die in Frankrijk in het lager onderwijs niet mag aangeleerd worden het « Nederlands » is.

Lezers schrijven ons

DE VALSSPELER

In het politiek allegaartje dat de C.V.P. is zitten Waalse imperialisten, opgebragen fransklonjen en ook zg. Vlaamsgezinden, die de argeloze flaminganten moeten lijmen. Deze klevverige heren moeten af en toe een Vlaams nummer opvoeren: voor de schijn protesteren, maar als automaten — op een drukke — stemmen tegen datgene waartegen zij zich zg. verzetten. Op de verkiezingslijsten zijn zij de Vlaamsgezinde blikvangers. Een van deze akelige komedianten is Verroken.

Waren deze rekels werkelijk Vlaamsgezind zoals zij voorvechten, dan zouden zij een sterke Vlaamse partij als een steun begroeten. Zij zouden naar die partij kunnen verwijzen als een uiting van de Vlaamse openbare mening, en als een gevaar voor de eigen partij zo de Vlaamse elsen niet werden ingewilligd.

Juist omdat zij vlaamsgezindheid huichelen vrezen zij de groei van een Vlaamse partij. Zo heeft de angst voor de stijgende invloed van de Volksunie de onbenullige Verroken in paniek gebracht. In een helder ogenblik is het hem duidelijk geworden dat de 5 % der sperclausule de opgang van de Volksunie niet zal beletten. Hij zou liefst de Volksunie laten verbieden, maar dat kan nu niet. Daarom zou hij haar met een nog mispelijker knoeiboel — dan die waaraan hij zich reeds schuldig maakte — wettelijk willen uitschakelen. Wij kijken met misprijzende zelfzekerheid neer op deze pletluttige valsspeler.

M. R. - Mortsel.

ZO ZIJN ZE

De C.V.P. van St. Pieters-Leeuw mag fier zijn op de wijze van handelen van onze fransklonjen C.V.P.-burgemeester. Hij vaagt vierkantig zijn hielen aan het zacht gebrul van de C.V.P.-vlamingskes, lamgelegd door pastoor ofwel door schrik hun bijverdiensten te verliezen; hij doet alles wat hem lust. Zo heeft hij, op Witte Donderdag, met de hulp van de gemeentetoeekomst verkozen plus de twee socialist en de drie liberalen, bij geheime zitting, een onderwijzer benoemd zonder zijn C.V.P.-kollegas van de stemming te verwittigen. Deze schoolmeester gaf reeds drie jaar ad interim les in een onzer officiële scholen maar kon tot heden toe niet benoemd worden vermits zijn diploma, afgeleverd door Charles Buis, geen godsdienst vermeldde. Wat moeten de Vlaamse kristelijke kandidaten in het bezit van het vereiste diploma uit de een of andere katholieke normaalschool daarvan zeggen? Welke zullen de reacties zijn van de pastoor van het Negenmanneken en van de pastoor van St. Lutzardus parochie aan wie de huidige burgemeester het te danken heeft dat hij burgemeester is, zij die hem deden door hun gezag en hun invloed? Is deze benoeming soms het gevolg van de schoolstrijd? Het is een schande dat de St. Lutzarduskring, wiens vlag de vlaamse leerw is, op politiek gebied nog naar zulke mensen blijft luisteren.

Hebt gij niet gezien dat bij de inhuldiging van de burgemeester, deze laatste groen zag en grinsde bij het zien van uw vlag? Hoe blij zou hij geweest zijn mocht hij, Le coq wallon, als vlag, gezien hebben. Mijnheer Gheens, voorzitter van de C.V.P. en afdelingsleider van het Davidfonds een pluimpje voor U. Werkelijk gij hebt de burgemeester onder uw macht.

P.S. — Zo pas verneem ik dat de benoemde onderwijzer reeds vaarwel gezegd heeft aan de gemeente en benoemd is te Brussel, waar hij reeds les geeft in een vlaamse klas, benoemd in een school waar men respect heeft voor de anderwijzers en waar men niet te kampen heeft met de politieke kuiperijen zoals in onze gemeente. Dus, gij kandidaten met een Charles Buis diploma, zonder godsdienst, haast U het is de moment en smeed het ijzer terwijl het gloeiend is.

Luistervink.

ANTWERPEN

Redaktie,

Antwerpen bezit geen enkel tentoonstellings-gebouw of kompleks. Als centrum voor Automobiellijverheid, was Antwerpen niet in staat gedurende de tijd dat Brussel zwanger was van zijn Bluf-ekspositie om een autotentoonstelling te organiseren.

Antwerpen richt een administratief gebouw op daar waar vroeger de Cité was, in de Oudaen. Rondom niets dan smalle straten. Als dit Centrum zal in werking treden en er enkele honderden inktkoelies van de Stad zullen werken, is het waarschijnlijk dat er veel bezoekers zullen komen. Waar die met hun wagens en fietsen zullen blijven is een raadsel.

Dat heet men regeren, wanneer er het Wilrijkse plein is waar tientallen hektaren braak liggen. Dat heeft goede toegangswegen.

De verbindings met de linker-oever zijn ellendig. Een brug is er broodnodig, maar er komt niets want er is meer profijt aan een tunnel. Wij zullen weer gefopt worden. Geld is er met hopen om stukken gruyere-kaas in steen na te bootsen en in Middelheim te plaatsen, terwijl Vlaamse beeldhouwers die werkelijk kunnen beeldhouwen geen cent krijgen voor hun werk. De Stad steunt schilderkunst. Alleen broekventjes die nog niet eens een rechte lijn kunnen trekken, maar een doek of een stuk karton vol kladden met kleuren, zonder vorm of doel, worden door de vroede Burgervaders opgehield en gesteund.

Arm Vlaanderen. Arm Antwerpen.

H.V.M. - Antwerpen.

SLECHT GEWETEN VAN VERROKEN

Slecht geweten ademt het ganse artikel van Verroken in De Standaard, deze vriend van Vindevogel zaliger die in de ene partij samenwerkt en blijft samenwerken met de neerkallers Struye en de Bus de Warnaffe (hoeveel gefusilleerden?).

Of « De schrik van de Heer Verroken » wanneer hij angstig in zijn arrondissement zit te wachten of door de apparatering zijn zetel niet verloren gaat.

Want of men neemt (zoals in Engeland) de streekverteenwoordiging aan en dan dient men voorstellen in die zin in of men beschouwt de verteenwoordigers als landsverteenwoordigers en is het van geen belang in welk « arrondissement » wij hun stemmen halen en dan werkt men niet met grendels.

De vergelijking met Engeland gaat helemaal niet op. 1) Daar wordt immers man tegen man geplaatst. 2) Daar zijn geen twee volkeren. 3) De twee hoofdpartijen — ook al zijn er schakeringen — zijn door een duidelijke lijn zowel politiek als economisch gescheiden.

1) Er kan dus door een bewuste minderheid ook zonder eigen partij drukking uitgeoefend worden ter verwezenlijking van een bepaald punt door de dreiging de meerderheid te verplaatsen.

2) Er zijn bij ons twee volkeren (en dan nog Brusselers ook) waardoor dan elk van de twee grote partijen een lijn loopt (te vaag helaas, maar zij is er toch).

3) Er is hier maar één grote partij met uitgesproken strekking: de socialistische.

De C.V.P. immers is een allegaartje van alle mogelijke inzichten en standpunten. Moest de B.S.P. zich niet door anti-godsdienstigheid onderscheiden (wat in Engeland niet het geval is) 'n groot gedeelte van de christelijke werklieden zou bij die partij gegaan zijn.

Kefferpartijtjes vind ik een vondst, wij zijn nu tenminste geen « scheurpartij » meer — maar de toestand in Frankrijk is zeker niet te wijten aan de kefferpartijtjes maar aan het bestaan van één grote partij — de communistische — die men enerzijds niet wil verbieden, maar waarmee men anderzijds niet wil samenwerken, zodat er steeds een a prioriistische oppositie van 1/4 tot 1/3 blijft terwijl socialist + conservatieven toch moeilijk samen de tweede grote partij kunnen vormen.

De verloren stemmen gelden maar als argument van de zetelaanpassing, van de rest kan het de heer Verroken niet schelen dat zoveel landgenoten zonder vertegenwoordiging blijven.

Het energieargument kan natuurlijk omgekeerd worden. Indien alle energie aangewend om via de C.V.P. (vroeger de katholieke partij) enige toegevingen te bekomen, ware aangewend geweest om de eigen Vlaamse partij uit te bouwen, ware dit niet veel nuttiger geweest?

Ware alle energie aangewend om de, in mijn jonge tijd, nog bijna volledig fransklonjen katholieke partij min of meer (althans in Vlaanderen en dan nog meer « min » dan meer) Vlaamsgezind te maken (periode Van Cauwelaert, Paul Seghers, te Antwerpen) gebruikt geweest om enz. Wat de talentelling betreft die is door de socialist gepubliceerd, maar die publicatie is toch maar mogelijk geweest omdat de C.V.P. regering, haar, ondanks de gerechtige klachten niet vernietigd heeft. Beide partijen hebben schuld, maar ik vraag mij ernstig af, wie de grootste schuld heeft, de socialistische onbeschaamdheid of de C.V.P. lafheid.

Ik ben geen specialist in hondensnelheid of hondenuithoudingsvermogen, maar ik kan mij toch moeilijk voorstellen, dat een renner bijgehouden door een kefferetje ooit een koers zou kunnen winnen.

V. G. - Ukkel.

JAN VERROKEN

- KEFFERPARTIJ -

VERRUIMD VERRAAD

Jan Verroken heeft in de « Vrije Tribune » van De Standaard, op 8 april j.l. een artikel gepleegd om de grendel der 5 t. h. te verdedigen en de « Kefferpartijen » (lees Volksunie) aan te vallen.

Tot het onderscheidingsvermogen van elk gemiddeld lezer is het bij het lezen van Jan's proza onmiddellijk doorgedrongen dat een bepaalde angstpsychose aan de basis ligt van zijn verward betoog. Jan, die met nog een paar anderen in de C.V.P. de blikvanger en lijmer speelt van de goedgelovige Vlamingen, is door zijn meesters de meest gepaste man bevonden om wat venijn te spuwen naar de Volksunie en heeft zich daartoe ook geleend.

Jan heeft doorheen de walmen van zijn pijpje — en zijn meesters door het waas van hun laatlundheid — het waarschuwend en dreigend Mane - Thekel - Phares aan de wand der nabije toekomst zien verschijnen. De overal opgevallen en aanzwellende echo's, wijzen er op dat de Volksunie in getalsterkte en gezag met reuzenschreden vooruitgaat en laten voorzien dat de volgende maal een ganse reeks radikale Vlamingen uit de stembus zullen te voorschijn komen om in het parlement de lamme C.V.P. het vuur aan de schenen te leggen.

Jan beweert dat de C.V.P. de liberalen het offer der kieswethervorming heeft gebracht om het yerminkte art. 123 sexes er door te krijgen en dat daardoor een stuk levend vlees uit de C.V.P. werd gesneden. Dat dit bloedoffer werd gebracht ten bate der getroffen der repressie... Hoe ontroerend!

Jan tovert de koehandel met de Liberalen inzake het hele regeringsbeleid om tot een subliem sacrifice voor rechtvaardigheid en liefde. De slachtoffers der repressie — repressie in oorsprong en toepassing voor 90 % C.V.P. — worden nogmaals misbruikt om C.V.P.-lafheid te dekken en tot heldhaftigheid om te toveren. Hypocrieter kan het niet!

C.V.P. BEZORGDEHEID

Jan, zwijg over de C.V.P.-bezorgdheid voor de slachtoffers der C.V.P. repressie!

Wie werkte in Londen de retro-actieve repressiewetgeving uit? C.V.P.-ers!

Waren de auditeurs voor geen 80 % katholieken en C.V.P.-ers?

Is Struye, die 123 doodvonnissen deed uitvoeren, geen grote bonze der C.V.P.?

Is Moreau de Melen, die 17 mensen deed fusileren in de week voor de verkiezingen, ten titel van vuile verkiezingspropaganda voor zijn arrondissement — en dit nadat de linken sedert zes maanden uitvoering van doodvonnissen hadden stopgezet — geen C.V.P.-er? Is Moyersoen, de vader der gemotiveerde omzetting der doodstraf, tengevolge waarvan nu, na 15 jaar, nog een honderdtal mensen rotten in St. Gillis, ook geen C.V.P.-er? Zijn het ook geen C.V.P.-ers die uw vriend Vindevogel tot voor het

executiepeleton hebben gebracht?

Ligt de C.V.P. niet onder de dik-tatuur dezer kefferpartij?

Jan beweert de kefferpartijen zijn een zinloos gedoe. In een tweepartijstelsel zouden de partijen met meer wijsheid de zorgen van alle belangengroepen onderzoeken!

VALSE VRAAGSTUKKEN

Jan, nog tot voor korte tijd noemde uw C.V.P. Eerste Minister Eyskens de verschillende Vlaamse problemen: « des faux problèmes ». Door de recente gang van zaken: reactie tegen de talentelling, tegen het C.V.P.-compromis, inzake Baron Guillaume, bezorgen deze valse problemen hem thans voorzeker wel slapeloze nachten.

Voorzeker, de Vlaamse cultuurjeugd-studenten en andere a-politieke organisaties hebben terzake met de Volksunie in de bres gestaan om dit algemeen verzet over gans Vlaanderen en in alle bevolkingslagen te doen opwellen. Maar, zeker is het ook dat indien de Volksunie als politieke organisatie niet had bestaan — en meteen de vrees voor de C.V.P. dat de Vlaamse kiezer zich tot deze kon wenden — uw C.V.P. Eerste Minister Eyskens en uw C.V.P. voorzitter Lefèvre vierkant hun pollevieën konden vegen aan alle Vlaamse reacties.

Nietwaar, Jan, bij de politiciers ligt alleen de vrees voor de kiezer aan de basis van de wijsheid!

Jan zegt dat destijds in zijn arrondissement een rexist, een enkele honderden stemmen naar de Kamer ging in de plaats van Soudan, die er precies zoveel duizenden had als de andere honderden en hij vindt dat dit ondemocratisch was.

DEMOKRATIE

Akkoord Jan, maar is het dan thans wel democratisch dat de Volksunie met meer dan 100.000 stemmen slechts een vertegenwoordiger in de Kamer heeft?

Jan zegt, dat indien men de helft der energie door de Volksunie vermost, als positieve kracht in de nationale partijen had weten om te zetten, dan zouden wij als Vlamingen thans veel verder hebben gestaan.

Jan brengt hier ongewild een eresaluut aan de energie die bij de mannen der Volksunie en in de Volksunie als beweging schuilt. Dat zal hem des te meer opvallen als hij de Vergelijking maakt met de futloosheid van zijn lamme C.V.P.!

Inderdaad, wij hebben nog niets gemerkt van de Vlaamse stuwkracht in zijn partij, uitgaande van de vroegere veruimden Leemans, Custers, D'Haese, enz.

Die veruimde vogelaars hebben enkel als taak naieve Vlamingen voor de C.V.P. te vangen of te behouden. Hun opsorping heeft het C.V.P. verraad aan Vlaanderen veruimd.

Jan beweert dat het onmogelijk is voor een renner om een koers te winnen wanneer een keffer onder het rijden hem bij elke trap naar de hielen bijt.

Kan U fietsen rijden Jan? Zo ja, dan spreken we met U af om eens een proef te doen.

We zetten een (Volksunie) keffer achter uw hielen aan. Wedden dat ge nog harder doortrapt (dan ge nu reeds doet) om van dat razende beestje af te geraken... en dat ge de koers wint!

Jan lijkt mij weinig van honden, als bewakers van een erf, te kennen. Informeer U maar eens, Jan, bij de boeren uwer omgeving. Die zullen U vertellen dat een keffer een best geschikte waakhond is: lenig, tegelijk achter en voor aanvallend, stukken uit uw broek trekkend en in uw kuiten bijtend. Beziel met een onblusbare aanvalsgesest, ook als hij trappen krijgt. Daar tegenover blijven grote, zware, logge en vette honden (C.V.P.-ers) lui liggen wanneer een vreemdeling of dief het erf betreedt.

Tot genoegen, Jan, ik wens U nog vele pijpjes.

Een Vlaamse Scorpioen.

Perspiegel

ZUID-AFRIKA

In « de Post » van 17 april II. begon een uitstekende en objectieve artikelenreeks hierover waarvan we hierbij de inleiding geven:

WAT moeten drie en een half miljoen blanken doen, wanneer zij in eigen land tien miljoen zwarten hebben wonen, die hun het recht om daar te leven en te werken willen ontzeggen? Wat moeten zij doen, wanneer die ongeletterde massa van tien miljoen, die over een handel intellectuelen beschikt doch overigens voor 65 procent lezen noch schrijven kan, het kiesrecht opeist en daarmee de leiding in een hoog ontwikkelde, volkomen westerse staat?

Nergens ter wereld bestaat een probleem als dat in Zuid-Afrika. Want het gaat hier niet over een koloniaal gebied, maar om een door blanken gestichte en gebouwde staat waarin op de duur de zwarten, steeds bin-nenstromend uit het noorden, een numerieke meerderheid gingen vormen.

Het probleem van Zuid-Afrika is

dan ook volstrekt enig. En rond dit unieke probleem is een rumoer ontstaan, waarin de stem van de nachterrede volkomen verzuonden is. De eerste vrucht van dit rumoer kon al worden geplukt in de vorm van een moordaanslag op premier Verwoerd, waardoor ganse parlementen, die het allemaal zo goed bedoelden, in het onprettige gezelschap van een sluipmoordenaar zijn geraakt. En waardoor de reeds zo gespannen situatie in Zuid-Afrika alleen nog maar kan verscherpen. tenzij de Zuidafrikaanse regering een grote mate van zelfbeheersing aan de dag legt.

Laat ons proberen te midden van dit oorverdovend lawaai uit aller heren landen de feiten te scheiden van propaganda en stemmingmakerij; laat ons proberen zowel de blanken als de gekleurde bewoners van Zuid-Afrika recht te doen.

Want zij, die daar in Zuid-Afrika met de rug tegen de muur staan om hun materieel bezit, hun kultuur, hun godsdienst en zelfs hun naakte bestaan te verdedigen — zij behoren bij ons, zij zijn uit ons midden voort-

gekomen. En als de wereld onder invloed van Britse persmonopolies een scheef beeld krijgt van de werkelijke stand van zaken in Zuid-Afrika, dan eist eenvoudige rechtvaardigheid, dat wij dit papieren gordijn terzijde schuiven.

VERDACHT

Uit het aprilnummer van « Ons Verbond » blad van het Algemeen Vlaams Hoogstudenten Verbond Gent nemen we volgende schets over de kleurpartijen over, uit het artikel « L'université de Gand » door J. De Vos.

DAT de politieke toestand in ons land verrot en verstikt in troebele intriges en halfslachtige compromissen, dat de vlaamse werkeloes nu steeds de zakken vullen van de brusselse en waalse mijnbazen, met de volle instemming van de vlaamse socialisten, dat Gent nog steeds de eer heeft een nest te zijn van fransklonjenisme, tot grote vreugde van « La Flandre libérale », en dat de

andere « nationale » partij, in naam van haar denkbeeldige eenheid, Vlaanderen bestelt en bedriegt, dat zijn we allen zo gewoon als een pint.

Maar dat de Vlamingen hierbij zwijgen als vermoord, dat er in onze eigen dagbladen geen misje piept, daar waar de leeuw moest brullen, is niet alleen betreurenswaardig maar bovendien erg verdacht.

LIMBURG

LIMBURGS ZANGFEEST

Op zondag 22 mei te 14 uur 30 richt het Algemeen Nederlands Zangverbond het 1ste Limburgs Zangfeest in te Genk in de grote zaal REX, Staelenstraat (Waterschei).

Als dirigenten werd beroep gedaan op:

Gaston Feremans, Armand Preud'homme, en Leo Van Esser.

Als feestredenaar treedt op Mr. V. Portier (Antwerpen), voorzitter van het Algemeen Nederlands Zangverbond.

Volgende koren zegden hun medewerking toe: « Schoonheid » Genk; « Were-di » Lommel, « Heivinken » Waterschei.

Voor het animo voor, en tijdens de optocht na het zangfeest, zorgen de harmoniën van het Heilig Hart Instituut Mechelen aan de Maas, « De Verenigde Vrienden » van Bree en « Recht door Zee » Eigenbilzen.

De toegangskaarten werden laag gehouden: 30 en 20 F. (15 F. voor groepen van minimum 20 man).

Het Limburgs Zangfeest wordt ingericht met medewerking van de V.T.B. Limburg, het Davidsfonds Midden-Limburg en het Verbond van Vlaamse kringen te St-Truiden.

Daarnaast maken volgende personen deel uit van het beschermkomitee van het Limburgs Zangfeest:

E.P. Bergmans, E.P. Schuermans, E.H. Driesen, Mr. Vos, Drs Thomas, Drs Olaerts (Genk), Dr. Creemers, Mr. Bouveroux, Mr. Rombouts, Mr. Martens, Ir. Lambrechts (Hasselt), E.P. Dr. Cauwels, Ir. Hendrix, Dr. Jur. Hendrickx, Tandarts Libens, Ir. Koopmans, Ir. Theunis, Mr. F. Smeets, Dr. Jur. A. Smeets, Drs 's Heeren (St. Truiden), Dr. Van Hollebeke, Dr. Pâques, Dr. Hoogmartens, Dr. L. Molenaers, Dr. Entbrouckx, Dr. Rubens, Dr. Bremeersch, Dr. Landmeters, Dr. Daenen, Ir. Daenen, Mr. Dessers, Apot. Coenegrachts, Drs. Moermans (Tongeren), E.H. Creuwels, E.H. Konings, Dr. Hendrix, Ir. Hendrix, Tandarts Loven (Maaseik), E.H. Tournel, E.H. Lemmens, Dr. Grommen, Apot. Berckenbos (Borgloon), Ir. Wieërs, Ir. Dubois, Dr. Henckaerts, Broeder Major, Tandarts Van Deun, Apot. Jamees (Bilzen), Notaris Fransman, Dr. Roex, Mr. Sevens (Bree), Dr. Meers, Apot. Coenegrachts (Hoevelt), Ir. Swartel, Dr. Dirix (Alken), Ir. Nicolai (Gorseme), Apot. Enckels, Tandarts Santy (Herk-de-Stad), Dr. Arzola de Onate (Lummen), E.H. Verheyen (Rotem), E.H. Simkens (Kessenich), E.H. Peeten, Dr. Finoulst (Overpelt), Ir. Witters, Dr. Bongaers (Lommel), E.H. Paredis, Notaris Eyben, Dr. Strauven, Dr. Leeten (Hamont), Dr. Noel Hendrickx, Apot. Biegs (Lanklaar), E.H. Nagels (Mechelen aan de Maas), Dr. Peumans (Rotem), Ir. Goossens (Eigenbilzen), Ir. Janssens (Zolder).

LIMBURG

Ter gelegenheid van de 2de Vlaamse Landdag te St. Kwintens-Lennik op zondag 29 mei a.s. wordt een autobus vanuit Limburg ingeleid.

De bus vertrekt te Genk centrum (Kerkplein) te 10 u. en neemt te Hasselt (Leopoldplein) om 10 u. 15 en te St. Truiden (Markt) om 10 u. 30 de deelnemers op.

Inschrijvingen kunnen gedaan worden bij de volgende personen:

Brans Manuel, St. Truiden, 7, St. Truiden;

Collas Bert, Hanesteeg, Eigenbilzen;

Colemont Clem, Diestsestweg, 52, Nieuwerkerken;

Guerny Pol, Spoorwegstraat 143, Hasselt;

Hendriks Robert, weg naar As, Genk.

Deelnemingsprijs: 80 F.

Teneinde tijdig een gepaste autobus te kunnen voorhouden verzoeken we de belangstellenden vriendelijk hun inschrijving en betaling te willen doen vóór 15 mei aan een der hoger vermelde personen.

HASSELT

Tijdens de laatste veertien dagen hebben Drs Wim Jorissen en Ir. Clem Colemont bezoek gebracht aan een reeks personen uit het arrondissement. De indruk hieruit opgedaan is zeer bemoedigend voor de toekomst. Langs alle zijden groeit de

ontgoocheling over de regeringspartijen en worden de Volksuniekeren steeds breder uitgebouwd.

De propagandistenkern Hasselt, onder leiding van Pol Guerni heeft ondertussen de beste prestaties geleverd door de verspreiding van duizenden foldertjes en Volksuniebladen. Interessante jonge mannen traden ondertussen ook toe tot de propagandisten-afdeling.

BERINGEN

Tijdens een inspectietoelt doorheen het kanton Beringen heeft Ir. Clem Colemont kontakten gehad met vooraanstaande personen. De vooruitzichten zijn zeer gunstig en binnen kort zal aldaar een eerste beperkte vergadering belegd worden om de organisatie en uitbouw verder te regelen.

LEOPOLDSBURG

Een onzer hoofdbestuursleden ontving te Leopoldsburg een stevige som aan steungeld bestemd om de propaganda in Limburg op te drijven. We danken de milde gevers en zullen deze financiële doelmatig aanwenden.

ST. TRUIDEN

Onze actieve secretaris Manu Brans is nog maar nauwelijks hersteld van zijn ziekte of hij heeft reeds zijn mannen opnieuw in vergadering samen geroepen. In aanwezigheid van Adv. Libens en ingénieur Colemont werden talrijke belangrijke punten besproken. Ook werden in de loop der laatste dagen ongeveer 1.000 Volksuniebladen in de brievenbussen de stad gepost. Ook hier heeft men besloten de werving der abonnees als voornaamste actiepunt te houden voor de eerstvolgende weken.

BRUGGE

KAREL DILLEN OVER HET ONCHRISTELIJK ONVLAAMS TAALKOMPROMIS

Zondag 10 april hield de V.U. een druk bijgewoonde arrondissementale vergadering. Na een welkomwoord van de secretaris die voorzitter Van Tulden verontschuldigde, deed meester Van In een oproep tot de militanten om terug verantwoordelijkheid op te nemen.

Men late zich niet terugschrikken door de staatspartijen, vooral niet door een C.V.P. op lemen voeten. Hij vroeg ook een ploeg passieve medewerkers naast de actieve, voor werving van leden en abonnees.

Karel Dillen betoogt dan dat Vlaanderen reeds 130 jaar abnormaal leven kent. De Vlamingen zijn 2de rangsvolk die een gedurige abnormale strijd voeren voor hun bestaan, zowel in openbaar als in privé-sector.

In 1960 wordt de bestolen Vlaamse zelfuitgenodigd om nog meer af te staan. Personeel en mondheden van de C.V.P. keuren dit goed. Spreker vraagt zich af welke aap uit de mouw van het taalkompromis zal te voorschijn komen. De C.V.P. wil een nationale oplossing die de taalstrijd zal doen vergeten. Halvering en bedrog die wij niet kunnen aanvaarden.

Het gaat om een essentieel onderdeel van onze volkse strijd en er verandert niets aan onze industrie, mobiliteit, benoemingen, openbare werken en andere ezelsstamper van de laatste weken. De bloemlezing over het C.V.P.-kongres te Charleroi illustreert een ware koehandel ten nadele van ons volk inzake praktische verwezenlijkingen voor Vlaanderen.

Wat betreft de Vlaams-Nationale apartheidspolitiek, laten wij ons niet beletten. Wij snuffelen niet aan het stukje kaas dat men ons toewerpt. Na de lijst van de sluwe C.V.P.-leiders Lefèvre, Van Cauwelaert, Herbiet, Klebooms en andere Verokens, wijst spreker op de vermomming van de flamingant in een nieuw harlekijns-pak. Wij wezen op onze hoede. Naar het voorbeeld van onze grote Vlaamse voorgangers hebben wij kans tot slagen, zo wij hun Vlaamse daden overnemen, aldus Karel Dillen, onder luid applaus.

Tot slot geeft G. Van In een klaar beeld over de nieuwe kieswet die ons optimistisch stemt over kworum en 5 %. Stemmen voor de Volksunie betekent winst.

ABONNEMENTENSLAG

Wordt met nieuwe moed voortgezet. Kontaktnemingen te Gistel, Diksmuide en te Oostende waren vruchtbaar.

Honderden proefnummers van « De Volksunie » werden over gans het arrondissement Veurne-Diksmuide-Oostende verspreid. De lezers van 't blad die, tot nog toe verwaarloosd hun abonnement over 1960 te vernieuwen werden eerst bediend.

BRUGSE HOOGDAG

De kameraden van Brugge mogen hun hoogdag, 18 MEI, niet laten voorbij gaan zonder de Vlaamse Leeuw te laten wapperen.

Ter herinnering aan de « BRUGSE

MEITEN » moeten de « Leeuwen dansen ».

Op 18 mei 1302 werd Brugge « ontsmet » van de franskljons en de renegaten die, hatelijk en driest, er de baas speelden.

De pogingen om het frankiljonisme in 't Brugse te doen zegevieren zijn heden nog niet uitgeroeid. Dagelijks nog worden de beste Vlamingen 'er gekrenkt in hun RECHTSGEVOEL, in hun VLAAMS-NATIONAAL waarderingsbesef.

Het is de tijd hier meer om met de wapens er zich tegen te verzetten.

Vergeen we echter niet dat de franskljons, ja de baronnetjes « à la Guillaume » het zullen moeten aftrappen als we maar EENDRACHTIG willen zijn om het hen te laten voelen.

GEBIEDSROOF

Het zeer objectief streefbijlet « Gebiedsroof » zo wat overal uitgedeeld, verwierf BIJVAL.

Velen hadden het nochtans graag wat MEER aanvullend en vinniger opgesteld gezien.

LIDMAATSCHAPSKAARTEN

Zijn te bekomen bij de Sekretaris kamerad Cyril Bultinck, te WOUMEN, Dorpstraat 76a.

ABONNEMENTENSLAG

Oostende, Nieuwpoort, Veurne, Diksmuide, Kortemark, Eerneem, Gistel, Westende, en Middelkerke werden in de laatste tijden ruim van propagandanummers voorzien.

Nadien werden brieven en vlugschriften gezonden aan velen van hen die het blad gratis toegestuurd kregen.

Er dienen echter MEER kontakten belegd door de propagandisten. Het optreden van man tot man levert steeds de beste resultaten op.

VLAAMS-NATIONALE LANDDAG

TE ST. KWINTENS-LENNIK

Richtlijnen werden gegeven en besproken op de vergadering te Roesselare van zondag 1 mei: West-Vl. zal present zijn!

S.O.S

S.O.S

S.O.S

Vlaams Brabant bedreigd

Van de « Kommissie Randgemeenten » kregen we volgende dringende noodkreet, die we graag onder de ogen van onze lezers brengen.

Zijt U akkoord dat de verfranse Brusselse agglomeratie haar gulzige vangarmen ditmaal uitstrekt naar de 8 Vlaamse randgemeenten, nl.: Wezenbeek-Oppem, Kraainem, Strombeek-Bever, Wemmel, Dilbeek, Drogenbos, Linkebeek en St. Genesius-Rode? Zo deze laatste gemeente verfranst, wordt de Brusselse agglomeratie één met Wallonië.

De Vlaamse Volksvertegenwoordigers en Senatoren, voor wie U gestemd heeft, kunnen dit beletten, indien zij willen. Zij zijn de meerderheid in het parlement. Willen zij niet, dan offeren zij tienduizenden Vlamingen op aan de verfransingshongers van Brussel. Wij, Vlamingen, uit de randgemeenten zullen dan verplicht worden te leven als vreemden op eigen grond.

Hoelang nog zult U Brabanders, Limburgers, Antwerpenaren, Oost- en West-Vlamingen lijdzzaam toezien tot gans Vlaams Brabant (Leuven, Vilvoorde, Asse, Halle, Groot-Bijgaarden, Zaventem, Tervuren, enz...) U stuk voor stuk ontstolen is?

Wij, bedreigde Vlamingen uit de randgemeenten, strijden voor ons, maar ook voor uw behoud.

WIJ WEIGEREN DAT DEZE SINDS MEER DAN 1.000 JAAR VLAAMSE GROND, in het kader van zogenaamde TAALKOMPROMISSEN, door om het even welke politieke partij of regering, zou VERSCHILDERD worden aan de verfransingswaan.

Het verleden heeft bewezen dat geen enkele regering de Belgische Taalwetten heeft geëerbiedigd, laat staan deed eerbiedigen. Zij heeft steeds de fransdolheid laten begaan en heimelijk gesteund. De Vlamingen, de

Inschrijvingen voor deelname aan de reis per auto-car kunnen NU reeds gedaan aan volgende adressen:

Gewest DE PANNE - VEURNE - DIKSMUIDE:

ADINKERKE: Kmd. Myny, H. Duinhoekstraat 17; Kmd. Haezebaert, J. Garzebekeveldstr.

DIKSMUIDE: Kmd. Jan De Bondt, IJzerlaan 32; Kmd. Vanmaldergem A., Kleinedijk 37;

WOUMEN: Kmd. Bultinck C., Dorpstraat 76a.

GEWEST OOSTENDE EN OMLIGGENDE

Inschrijvingen kunnen gedaan worden voor de autobus naar de Vlaams Nationale landdag van 29 mei:

OOSTENDE: M. Provoost H., Dr. Moreaulaan 89; M. Bultinck J., Fr. Orbanstraat 31;

STENE: M. Verghote A., Pick de ten Aerdelaan, 62;

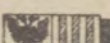
MIDDEKERKE: M. Baekelandt R., Oostende stw. 12; M. Moerman R., Zeedijk 17;

WESTENDE: M. Van Houtte J.;

GISTEL: M. Zwaenepoel M., Pieter Bortierlaan 27;

WESTKERKE: Dr. De Voldere, Oudenburgstraat 14.

Verdere inlichtingen zullen medegedeeld worden in het eerstvolgend nummer wat betreft de prijs, en het uur van vertrek uit alle gewesten.

ANTWERPEN

BORSBEEK

R. Mattheyssens en Storme leidden de Volksuniebijeenkomst te Borsbeek.

Bespreking van de algemene politieke toestand, de mogelijkheden van de partij en de abonneementenwerving in deze gemeente.

Er werd besloten regelmatig om de maand te vergaderen.

AFD. HOBOKEN-KIEL

HALLO, Hallo, hier afdeling Kiel-Hoboken voor de eerste maal in ons blad. Dinsdag 5 april vond onze eer-

ste kernvergadering plaats voor afdeling Hoboken. Dit was dan meteen het vertrek van de nieuwe afdeling, die voorlopig zal samenwerken met afdeling Kiel. De opkomst voor deze eerste kontaktnam was zeer goed. Na verwelkoming der aanwezigen door de gewestvoorzitter nam onze arrondissementvoorzitter REYMOND MATTHEYSSENS het woord.

Het werd een zeer genoten uiteenzetting. Optimisme overheerste. Ledenwervingen, kolportages werden besproken en de nadruk werd er op gelegd zoveel mogelijk abonnementen te werven.

De eerste nieuwe abonnees kwamen binnen. A Segers.

ANTWERPSE KEMPEN

ALGEMEEN NEDERLANDS

ZANGVERBOND BREEKT DOOR

Op zondag 15 mei e.k. wordt het 1ste Gewestelijk Zangfeest ingericht te Turnhout in de zaal van de Kristien Middenstand. Alle voortekenen wijzen er op dat het een meevaller worden zal.

Als dirigenten treden op: Wies Pee, Gaston Feremans, E. Br. Teruul en Jan Crols. De koorzang wordt uitgevoerd door het Sint Victorsskoor, het B.J.B.-koor van Turnhout en het jongenskoor van het Sint Jozefskollege. De massazang wordt begeleid door Renaat Bosmans op het Hammondorgel. Muziekcapellen zullen zorgen voor de strijdvlaardige noot. E.H. Lens Remi zorgt voor de bindteksten en de decors en hij neemt ook de algemene regie voor zijn rekening. In de heer Emiel Van Hemeldonck — zeker en vast geen onbekende — begroeten we de feestredenaar. De ordewacht wordt verzeerd door leden van de Kempische Rodenbachbonden en door de Turnhoutse Hoogstudentenclub « Torenhout ». Tenslotte zal de Turnhoutse volksdangsgroep « Zonne » zorgen voor de nodige figuranten bij de decoropstelling.

Het geheel wordt een enig mooie simfonie van Kempische kleur en klank. Algemene inkom: 20 F.

Daarenboven worden begeleide schoolgroepen en leden van jeugdbewegingen in uniform toegelaten tegen halve prijs.

Inkomkaarten kunnen van nu af aan reeds besteld worden op het secretariaat: Herentalsstraat, 18, te Turnhout

Janssens - secretaris.

O-VLAANDEREN

KEFFERNIEUWS UIT GENT-EEKLOO

Onze werking moet niet weinig op de zenuwen werken van de politiciers in het bijzonder van de Vlaamse C.V.P.-ers.

We zijn al keffers geworden die niet alleen blaffen maar ook bijten, vooral in de kuit van die vertegenwoordigers des volks, die onze belangen niet verdedigen maar ook in deze van de Vlaamse renners zoals Verroken die niet bij machte zijn in hun partij een premie te winnen. Nog goed dat zulke keffers bestaan, anders zouden de kaffers volledig ten onder gaan in hun gekende Vlaamse vadsigheid. Om hun te dwingen staan ook de Gentse keffers paraat. De jongste 14 dagen waren te bijzonder actief. De kantons DEINZE, NEVELE en AALTER deelden ettelijke duizenden pamfletten uit tegen het Taalkompromis. Tientallen gemeenten werden volledig bediend. De afdeling OOSTAKKER, ST. AMANDSBERG, GENTBRUGGE, LEDEBERG, GENT en MERELBEKE deden ook hun duit in het zakje. De kolportageploeg was in de eerste twee weken van april 4 maal op weg. In GERAARDSBERGEN en ZELE kolporteerden ze in samenwerking met die van Aalst, Brussel en Dendermonde. Wanneer een honderdtal ars verkocht worden zoals in GERAARDSBERGEN, mag van een succes gesproken worden, dan heeft u de aandachtig beluisterde spees niet eens bijgewoond. Tweemaal waren de Gentse V.M.O. mannen in DESTELBERGEN en HEUSDEN en busten ze de zaterdag namiddags meer dan 1.500 Volksunie-nummers in beide gemeenten samen. Ook daar ontmoeten ze veel sympathie. De abonneementslag werd in versneld tempo voortgezet, meerdere nieuwe lezers en leden werden opnieuw gekontrakteerd. Als apotheose hielden ze op woensdag 6 april een talrijk bijgewoonde volksvergadering in de Roeland te Gent, alwaar volksvertegenwoordiger Van der Elst en Dr. Waters het woord voerden. Mag het dan verwondering baren wanneer de profiteurs ongerust worden? Hun enge partijzorgen gaan ons echter niet aan we trekken onverdroten voort en laten zeker niet na, hun vadsig achterwerk met scherpe tanden te bewerken.

Hou zee, Die van Gent.

O-VLAANDEREN

GENTS NIEUWS

23 APRIL, KOLPORTAGE

Op deze zaterdagmiddag werd de ultra rode wijk « Van Beverplein » uitgekozen. De radiowagen trok door de straten, onderwijl kolporteerden de militanten huis aan huis. De toespraken door de mikro, vielen in vruchtbare aarde en werden ook door deze inwoners aandachtig gevolgd. De verkoop zelf viel mee, zodat we ook deze plaatsen, in de toekomst nog zullen bewerken. De waarheid dringt tenslotte overal door, hoe langzaam en moeilijk soms ook.

ALLERLEI

Voor en na het provinciaal zangfeest, kolporteerden enkele militanten met de Volksunie. De rekord verkoop werd door een van hen gebroken, met een alleenverkoop van 66 nummers. In totaal kenden we de driedovoudige verkoop van andere jaren. Bij iedere gelegenheid stellen we trouwens eenzelfde verschijnsel vast.

De reeks gemeenten groeit maar immer die bediend worden van stroobriefjes; gans de stad Eekloo eveneens de gemeenten Landegem, Nevele, Lotenhulle en Zaffelare, kwamen deze maal aan de beurt. Daar de voorraad stroobriefjes uitgeput is, zal het arr. Gent-Eekloo een nieuw pamflet eerstdaags laten verschijnen. De werking gaat verder.

Hou zee.
Die van Gent

GENT 22 MEI

Om 11 uur 30 plechtige H. Mis in de kerk des E.H. P. Dominikanen, Holstraat, voor de gesneuvelden aan het Oostfront. Om 15 uur in lokaal Roeland, Korte Kruisstraat 5, jaarlijkse heldenhulde met enkele voorstaande sprekers.

2e VLAAMS NATIONALE LANDDAG

Wij trekken gezamenlijk naar Eizeringen, een autokaravaan wordt gevormd aan de Roeland. Autobussen zijn voorzien. Wie mee de landdag bijwonen wil, schrijft nu reeds in. Lokatie: Vlaams huis Roeland, en bij alle propagandisten en bestuursleden. Prijs 50 fr. Vertrek 9 uur.

ARRONDISSEMENT DENDERMONDE DISTRIKT HAMME-ZELE

Op 10 april had een grootscheepse kolportage plaats in de bucht der C.V.P.-volksvertegenwoordigers Arr. Dendermonde-Zele.

De gemeente waar de Heer Cooreman woont, de man, die in het parlement geen Vlaams kent (zie beknopt verslag).

Er werden niet minder dan 180 Volksunie's verkocht. Nu moet Hamme-aan de beurt komen?

HAMME

Na een noodgedwongen rust, start Hamme terug met een algemene arrondissementale vergadering op 21 mei in het gewoon lokaal de Hertog van Lotharingen.

Een welbekende spreker zal er het woord voeren (later meer daarover). Nationalisten uit het arrondissement houdt die datum vrij, 21 mei zal U lang in het geheugen blijven.

BRABANT

LIEDEKERKE

Wij mogen prat gaan op onze beide propagandisten die hun abonnementen reeds wisten te verdubbelen!

Doet zo voort, jongens, en veel geluk! Ook konden wij reeds een paar maal honderden bladen in Liedekerke verspreiden dank zij een milde schenker die wij daarvoor langs deze weg bedanken.

Houdt ook allen zondag 29 mei vrij om naar onze 2de Vlaamse Nationale landdag te gaan in St. Kwintens-Lennik.

Nele.

LEUVEN

Op donderdag 7 april hielden wij een welgeslaagde vergadering.

Mr. Van der Elst weerhouden in het parlement werd vervangen door Drs. Wim Jorissen die een klare en

scherpe ontleding bracht over de aktuele politieke problemen. Het debat dat nadien gehouden werd liet duidelijk blijken dat het overtalrijke publiek volledig akkoord ging.

Sociaal dienstbetoon: Voor al uw sociale en fiskale moeilijkheden, zitdag in het lokaal Cristal, Parijsstraat 12; elke dinsdag van 20 tot 22 u., elke zondag van 11 tot 13 u.

Onze propagandisten vragen dokumentaie, boeken, enz., over de Vlaamse beweging. Wie bezorgt ons die?

Abonnementenslag: Er wordt nog een inspanning gevraagd. Elkeen zorge er voor, deze maand, nog een nieuw abonnement aan te brengen.

**

De A.N.Z. afdeling vraagt ons mede te delen: op zondag 8 mei te 15 u. zangnamiddag in de zaal Vita, Burgemeesterstraat.

VLAAMSE LANDDAG

Er loopt op 29 mei uit Leuven een bus naar Eizeringen.

Inschrijven: lokalen Cristal en Pallieter. Prijs 50 F.

Bijverdienslag:

Gevraagd: bediende, een halve dag per week. Kennis Duits, Spaans en Italiaans gewenst.

ANTWERPEN

V.M.O. ANTWERPEN

MEDEDELING: AUTOKARAVAN

VLAAMSE DAG EIZERINGEN

Op 29 mei, zoals vorig jaar autokaravaan naar Eizeringen.

Wij dringen er ten eerste op aan dat ieder die in de mogelijkheid verkeert om mee te gaan naar de Landdag, zich ten spoedigste zou aangeven aan onze propagandaleider Wim Maes.

Voor diegenen die over vervoer beschikken, gelieven volgende gegevens over te maken aan Wim Maes, Lantemhofstraat 28, te Borgerhout (tel. 39.92.06).

Naam en adres:

Bezit van auto, moto of scooter. Aantal plaatsen (ter beschikking of reeds bezet).

Merk van voertuig.

Gebeurlijk Leeuwenvlag ter beschikking.

Diegenen die over geen vervoer beschikken kunnen zich eveneens aangeven, zelfde adres. Voor hen zal zeker vervoer ter beschikking zijn.

Wij verzamelen stipt om 10 uur aan de Ooststatie (Plantijn Moretuslei, te Antwerpen).

Eetmaal voorzien te Asselen (eten meebrengen a.u.b.).

Aankomst te Eizeringen te 14.30 uur.

Gezamenlijk, optocht van uit Eizeringen naar de weide.

Deze Landdag moet dit jaar een werkelijk sukses worden, en daar moet zeker Antwerpen toe bijdragen.

Wij verwachten dan ook een speciale inspanning, want onze autokaravaan moet tot iets groots uitgroeien.

Antwerpenaren aan U ons vertrouwen niet te beschamen.

Wacht a.u.b. niet te lang om in te schrijven.

C.O.O. ANTWERPEN

De plaats van werkman radiografie wordt open verklaard.

Weddeschaal: C1300 59.100 - 82.000; eindloopbaan 87.000.

Leeftijdsvoorwaarden: minimum 21 jaar bereikt hebben op de sluitingsdatum van de inschrijvingsstermijn. Maximum 30 jaar bij de indiensttreding (35 jaar voor de rechtshabenden op prioriteit ingevolge art. 8 van de wet van 3.8.1919 en 27.5.1947).

Een vergelijkend examen zal worden ingericht.

Inschrijvingsrecht: 50 F. te storten in handen van de Ontvanger of op zijn P.C.R. 9335.

Inschrijvingsformulier en volledige voorwaarden te bekomen op het Bureau voor Personeelszaken van de Commissie van Openbare Onderstand, Lange Gasthuisstraat, 33.

Aanvragen in te zenden uiterlijk op 13 mei 1960.

Zeer grote keus
GLAZEN EN MONTUREN
— Gratis voor verzekerden —
GEDIPLOMEERD OPTIEKER
WALTER ROLAND
Kerkstaat, 58 — Antwerpen
— Telefoon 35.86.62 —
10 % korting op vertoon dezer

Bewegingsleven

A.N.Z. GOUW ANTWERPEN

PROVINCIAAL ZANGFEEST

Op zondag 15 mei aanstaande te 14.30 u., in zaal Appolo; Koningin Astridplein, te Antwerpen, dit ter voorbereiding van het XXIIIste Vlaams Nationaal Zangfeest. Verlenen hun medewerking hieraan:

MIA GREEVE, alt,
JAN BROUNS,
WILLEM DE MEYER, dirigenten,
K.V.V.F. Koor DIE PIOENE,
PIET JACOBS, regie.

De gelegenheidsrede zal gehouden worden door dr. med. R. de Bale, voorzitter.

Een verzorgd programma met liedersteksten zal U als toegangskaart aangeboden worden tegen de prijs van 30 F. ANZ- en KVVV leden 25 F.

HOUDT DUS DIE DAG VRIJ EN LAAT VLAANDEREN HOREN DAT HET ZINGEN KAN.
ZEG HET VOORT...

MECHELEN

VOORLICHTINGSVERGADERING

Gulden Huis - Veemarkt

Maandag 16 mei te 20 uur

Sprekers: LUDO SELS

FRANS VAN DER ELST

WIM JORISSEN

Wie in LEUVEN de BIERKELDER niet bezocht, was in LEUVEN niet (Oude Markt, 22). Oude Markt 22 is ONZE bierkelder.

Algemeen agent voor België: A.B.T.S., Steenweg op Tienen, 94, Korbeek-Lo.

Opgepast voor namaak DORT!

HET WITTE PAARD

Wandelingenstraat, 14, te Leuven.

Passend aangenaam lokaal voor vergaderingen en klubs.

Beste dranken tegen matige prijzen.

W-VLAANDEREN

OUDENAARDE-RONSE

De verandering in de kieswet is voor ons arrondissement zeer belangrijk. Voortaan maken wij een omschrijving uit met Aalst en dienen geen afzonderlijke lijsten meer ingestuurd te worden. Die miserie voor een arrondissement als Oudenaarde-Ronse is dus voorgoed van de baan. Reeds werden besprekingen gehouden voor de reorganisatie. We zijn voortaan geen omschrijving meer van enkele honderden stemmen maar betrekken op zijn slecht genomen altijd een arrondissement van ver boven de tien duizend. Het argument dat de Volksunie er nodig was voor andere arrondissementen maar niet voor Oudenaarde-Ronse kan nu wel eens overwogen worden.

De abonnementskampanje kende hier een zeer goed verloop. De abonnementen zijn reeds verdubbeld en wij beginnen met drie te vernieuwen. Onze ijverige propagandisten weten zonder luidruchtigheid resultaten te bereiken.

Wanneer het getal 2.000 thans nog niet bereikt werd is dat zeker niet aan dit arrondissement gelegen. In verhouding tot bevolkings- of kiezerscijfers staan we voorkezer aan de kop. De propagandaleider verdient hier het pluimpje op zijn hoed.

TWEDE VLAAMS-NATIONALE LANDDAG

Wij vertrekken in karavaan uit Nederbrakel om 13.30 uur en sluiten verder aan. Wie over een wagen beschikt en nog plaatsen vrij heeft gelieve dat kenbaar te maken bij Gies Cosyns Kwaremont. Wie mee wil en over geen vervoermogelijkheid beschikt gelieve op bovengenoemd adres te verwittigen (tel. Berchem 38.161) ofwel bij de plaatselijke vertegenwoordigers te Oudenaarde-Ronse of Nederbrakel. Voor de landdag van 29 mei is ieder V.U.-lid propagandist. Men vertrekke met bomvolle wagens naar St. Kwintens-Lennik. Van nu af wordt deze dag voorbehouden.

DIENTSBETOON

Gevraagd

Handelsvertegenwoordiger voor textielzaak voor Brabant en Limburg. Zich wenden kantoor blad.

Jong meisje - daktylo - tweetalig, zoekt passende werkgelegenheid te Gent. Schrijven bureel blad, letters D.v.G.

De Firma

A. JEURISSEN-CLOOSTERMANS & ZONEN

Tel. 132.31 Zonhoven

VOOR VERKOOP EN VERHURING VAN KAMPEERTENTEN EN ALLE KAMPEERMATERIAAL

Vermindering voor Jeugdverenigingen

Brussel

ZUID-AFRIKA SPREEKBEURT

ingericht door

Alg. Oud Hoogstudenten Verbond

en Alg. Ned. Verbond

VRIJDAG 6 MEI OM 20 UUR

Brussels Tehuis - Vanpraetstr. 28

Spreker:

H. J. BRINKMAN (Zwolle)

50 JAAR UNIE

OF NATIONALISME IN

ZUID-AFRIKA

Belangstellenden welkom.

ABONNEMENTENSLAG

Op woensdag 4 mei overschreden we de 1630 nieuwe abonnementen. Wij naderen ons doel. Ondertussen kwamen nog een paar prijzen binnen waaronder een mooie schaal met « Vlaanderen den Leu ». Wij herinneren eraan dat er abonnementen tegen tegen 70 Fr. mogen gewonnen worden.

VLAAMSE LANDDAG

PROGRAMMA

De hoofdschotel van de landdag is de algemene namiddagvergadering die aanvangt te 15 uur. Tijdens die vergadering zullen het woord voeren Volksvertegenwoordiger F. Van der Elst en gouv. voorzitter Mr. Daniël Deconinck. Op de landdag zal Mr. Van Dieren als bijzonder genodigde te gast zijn en gehuldigd worden en hij zal er ook in die hoedanigheid de boodschap brengen van de oudere generatie, terwijl student Walter Luyten eveneens als genodigde een bijzondere groet zal brengen van de huidige studentengeneratie en de federalistische geest zal vertolken die haar thans bezielt.

Zo hopen wij meteen uiting te geven aan de politiek van de uitgestoken hand in loyale erkenning en begroeting van elke stap die wordt gedaan in de richting van het federalisme.

Deze algemene vergadering zal plaats hebben in een kunstvolle omlijsting met medewerking van

de kunstgroep van vlaggezwaaiers onder leiding van O. Van Malder, licentiaat in lich. opvoeding, van de kunstzanger V. Van Frachem solist van het N. I. R. en van de muziekkapel van de Blauwvoetvrienden van Gent. Dit alles ingeschakeld in de prachtige natuurlijke omgeving en doorwaaid met wapperende leeuwenvlaggen, symbolen van onze strijd om zelfbeschikking en van onze herwording tot zelfstandige natie in het Europa van morgen.

Na deze openluchtvergadering trekken we in groep naar de kom van O.L.V. Lombeek (ongeveer 10 minuten).

In de latere namiddag te 18 uur zullen de Blauwvoetvrienden volledig zelfstandig voor jong en oud een voorlichtings- en ontspanningsvergadering inrichten in de feestzaal van De Kroon.

Te 19 u. 30 zal in dezelfde zaal het voltallig orkest van Stan Philips de hoofdtoon aangeven voor een gezellig samenzijn waarop zoveel mogelijk deelnemers aan de landdag mits een kleine bijdrage voor de kosten worden uitgenodigd.

DE VOLKSUNIE

7 MEI 1960 - Nr 9

— 6e JAARGANG —

Uitgave van de v.z.w. VOLKSUNIE

Verschiint de eerste en derde zaterdag van de maand

REDAKTIE: Mr. F. Van der Elst, Hoofdredakteur,

Beizegemstr., 20, N.O. Heembeek (Brussel 12) Tel. 16.28.33

Drs Wim Jorissen, redaktiesekretaris, Beethovenstraat

16, Anderlecht - Brussel 7. Tel. 21.84.21.

Alle briefwisseling voor blad op dit adres sturen.

Dr. L. Wouters en Mr. De Coninck: leden.

Beheer: Maurice Lemonnierlaan 82, Brussel 1, Tel. 11.82.16.

Alle klachten voor niet ontvangen van blad op dit adres.

Jaarabonnement: 100 F. Halfjaarlijks: 50 F.

Steunabonnement: 200 F. (minimum). Losse nummers: 6 F.

Abonnement buitenland: 120 F. Per luchtpost 300 F.

Alle stortingen voor het blad op postgiro 54.45.46, W. Jorissen, Brussel.

Verantw. uitgever: Mr. Fr. Van der Elst, Beizegemstr., 20, Brussel 12.